
D. R. DANIEL
FOUR CROSSES

E. Libris Timothei
Tapps Buck. M.D.
1749

ΟΙ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

HIPPOCRATIS APHORISMI.

EX EDITIONE

THEODORI JANSSONII

AB ALMELOVEEN, M. D.

GLASGUAE,

IN AEDIBUS ACADEMICIS

EXCUDEBANT ROB. ET AND. FOULIS

MDCCXLVIII.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΦΟΡΙΣΜΩΝ

Τμῆμα πρῶτον.

Ο ΒΙΟΣ βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρὴ, ὁ δὲ καιρὸς ὀξὺς, ἡ δὲ πεῖρα σφαλερὴ, ἡ δὲ κρίσις χαλεπὴ. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑαυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιέοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παρεόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν.

β΄. Εν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, ἢν μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν· ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. οὕτω δὲ καὶ ἡ κενεαγγείη, ἢν μὲν οἵην δεῖ γίγνεσθαι, γίγνηται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν. ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ καὶ χώρην, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην καὶ νούσους, ἐν ᾗσι δεῖ, ἢ οὔ.

γ΄. Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσιν αἱ ἐπ᾽ ἄκρον εὐεξίαι σφαλεραί, ἢν ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἔωσιν. οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρεμέειν. ἐπεὶ δ᾽ οὐκ ἀτρεμέουσιν, οὐδέ τι δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι, λείπεται οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. τουτέων οὖν εἵνεκα τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει μὴ βραδέως, ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψιος λάβῃ τὸ σῶμα. μηδὲ τὰς ξυμπτώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν· σφαλερὸν γάρ· ἀλλ᾽ ὁκοίη ἂν ἡ φύσις ᾖ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, ἐς τοῦτο ἄγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες αἱ ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐοῦσαι, σφαλεραί.

δ΄. Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν οὗ μὴ ἐπιδέχεται, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί. καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἀφιγμέναι, χαλεπαί.

ε΄. Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσιν ἁμαρ-

τάνουσιν οἱ νοσέοντες· διὸ μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα, ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον (ἐν τῇσι λεπτῇσι) ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἁδροτέρῃσι διαίτῃσι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ καθεστηκυῖαι καὶ ἀκριβέες δίαιται, ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται σφαλεραὶ ἐς τὰ πλεῖστα τῶν μικρὸν ἁδροτέρων.

ϛʹ. Ες δὲ τὰ ἔσχατα νουσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισται.

ζʹ. Οκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νούσημα, αὐτίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι, ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾷν, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ.

ηʹ. Οκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νούσημα, τότε καὶ τῇ λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

θʹ. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νούσου, καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει καὶ ἀμβλυνεῖται.

ιʹ. Οκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτως διαιτᾷν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιωτέρως διαιτᾷν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

ιαʹ. Εν δὲ τοῖσιν παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή.

ιβʹ. Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσιας δηλώσουσιν αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἐπιδόσιες, ἤν τε καθ' ἡμέρην, ἤν τε παρ' ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίγνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, οἷον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον,

ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται ἀρχομένου, βραχύνει· ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. ϗ οὖρα, ϗ ὑποχωρήματα, ϗ ἱδρῶτες, ϗ εὔκριτα, ϗ δύσκριτα, ϗ βραχέα, ϗ μακρὰ τὰ νουσήματα, ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

ιγ'. Γέροντες εὐφορώτατα νηστείην φέρουσι. δεύτερον, οἱ καθεστηκότες. ἥκιστα, μειράκια. πάντων δὲ μάλιστα, παιδία. τουτέων δὲ αὐτέων, ἅπερ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα.

ιδ'. Τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμὸν, πλείστης οὖν δεῖται τροφῆς. εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται. γέρουσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμόν· διὰ τοῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται· ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυνται. διὰ τοῦτο ϗ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρουσιν οὐχ' ὁμοίως ὀξέες· ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

ιε'. Αἱ κοιλίαι χειμῶνος ϗ ἦρος θερμόταται φύσει, ϗ ὕπνοι μακρότατοι. ἐν ταύτῃσιν οὖν τῇσιν ὥρῃσι ϗ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον. καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερ-

μὸν πλεῖον ἔχουσι· τροφῆς οὖν πλείονος δέονται. σημεῖον, αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ ἀθληταί.

ιϛ΄. Αἱ ὑγραὶ δίαιται πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμφέρουσι· μάλιστα δὲ παιδίοισι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσιν οὕτως εἰθισμένοισι διαιτᾶσθαι.

ιζ΄. Καὶ οἷσιν ἅπαξ, ἢ δὶς, καὶ πλείω, ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος. δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ.

ιή. Θέρεος, καὶ φθινοπώρου, σιτία δυσφορώτατα φέρουσι· χειμῶνος, ῥήϊστα· ἦρος, δεύτερον.

ιθ΄. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι, μηδὲν διδόναι, μηδ᾽ ἀναγκάζειν, ἀλλ᾽ ἀφαιρέειν τῶν προσθεσίων, πρὸ τῶν κρισίων.

κ΄. Τὰ κρινόμενα, καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακείῃσι, μήτ᾽ ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ᾽ ἐᾷν.

κά. Ἃ δεῖ ἄγειν, ὅκου ἂν μάλιστα ῥέ-

πῇ, ταύτῃ ἄγειν, διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων.

κβ΄. Πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν, μὴ ὠμὰ, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ἢν μὴ ὀργᾷ. τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾷ.

κγ΄. Τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ, καὶ φέρει εὐφόρως. καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν, καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

κδ΄. Εν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν ὀλιγάκις, καὶ ἐν ἀρχῇσι, τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι, καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιέειν.

κέ. Ην, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δ' ἐναντία, δυσχερῶς.

Τμῆμα δεύτερον.

ΑΝ ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον· ἢν δε ὕπνος ὠφελέῃ, οὐ θανάσιμον.

β'. Ὅκου παραφροσύνην ὕπνος παύῃ, ἀγαθόν.

γ'. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα τοῦ μετρίου μᾶλλον γινόμενα, κακόν.

δ'. Οὐ πλησμονὴ, οὐ λιμὸς, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν, ὅ,τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ.

έ. Κόποι αὐτόματοι φράζουσι νούσους.

ς'. Ὁκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος, τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, τουτέοισιν ἡ γνώμη νοσέει.

ζ'. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα, νωθρῶς ἐπανατρέφειν δεῖ· τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

ή. Ἢν ἐκ νούσου τροφὴν λαμβάνων τις μὴ ἰσχύῃ, σημαίνει, ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶμα χρέεται· ἢν δὲ, τροφὴν μὴ λαμβάνοντος, τοῦτο γίγνηται, χρὴ εἰδέναι, ὅτι κενώσιος δεῖται.

θ'. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου ἄν τις βούληται καθαίρειν, εὔροα ποιέειν.

ί. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων,

ὁκόσον ἂν θρέψῃς, μᾶλλον βλάψεις.

ιά. Ρᾷον πληρȣ͂σθαι ποτȣ͂, ἢ σιτίȣ.

ιβ'. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νȣ́σοισι μετὰ κρίσιν, ὑποστροφὰς ποιέειν ἔωθεν.

ιγ'. Οκόσοισι κρίσις γίνεται, τȣτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος, ἡ πρὸ τȣ͂ παροξυσμȣ͂· ἡ δὲ ἐπιȣ͂σα εὐφορωτέρη ὡς ἐπιτοπολύ.

ιδ'. Εν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφέλεȣσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

ιέ. Οκȣ φάρυγξ νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι ἐκφύεται, σκέπτεσθαι χρὴ τὰς ἐκκρίσιας· ἢν γὰρ χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξυνοσέει· ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖσιν ὑγιαίνȣσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν.

ιϛ'. Οκȣ λιμὸς, ȣ̓ δεῖ πονέειν.

ιζ'. Οκȣ ἂν τροφὴ παρὰ φύσιν πλείων ἐσέλθῃ, τοῦτο νοῦσον ποιέει. δηλοῖ δὲ ἡ ἴησις.

ιή. Τῶν τρεφόντων ἀθρόως καὶ ταχέως,

ταχεῖαι καὶ αἱ διαχωρήσιες γίγνονται.

ιθ΄. Τῶν ὀξέων νουσημάτων οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προδιαγορεύσιες, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγείης.

κ΄. Οκόσοισι νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισιν ἀπογηράσκουσι ξηραίνονται. ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισιν ὑγραίνονται.

κα΄. Λιμὸν θώρηξις λύει.

κβ΄. Απὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νουσήματα γίνηται, κένωσις ἰῆται. καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσιος, πλησμονή· καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις.

κγ΄. Τὰ ὀξέα τῶν νουσημάτων κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι.

κδ΄. Τῶν ἑπτὰ ἡ τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος ἡ ὀγδόη ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἑνδεκάτη· αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκά-

της· ἑβδόμη δὲ ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης.

κέ. Οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

κς'. Πυρετὸν ἐπὶ σπασμῷ. βέλτιον γενέσθαι, ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

κζ'. Τοῖσι μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν, οὐδὲ φοβεῖσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιουτέων ἐστιν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τοι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθε.

κή. Τῶν πυρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως, τὸ διαμένειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, ἢ καὶ συντήκεσθαι μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ μῆκος νούσου σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

κθ'. Αρχομένων τῶν νούσων, ἤν τι δοκέῃ κινέειν, κίνει· ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστι.

λ'. Περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάν-

τα ἀσθενέστερα· περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότερα.

λα'. Τῷ ἐξ ἀῤῥωστίης σιτέοντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν.

λβ'. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ' ἀρχὰς μὲν σιτέοντες, καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτέουσιν· οἱ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀσιτέοντες, ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ σιτέοντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσιν.

λγ'. Ἐν πάσῃ νούσῳ τὸ ἐῤῥῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθόν· τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

λδ'. Ἐν τῇσι νούσοισιν ἧσσον κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ἕξιος, καὶ τῆς ὥρης ἡ νοῦσος ᾖ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τουτέων.

λε'. Ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι, τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν, καὶ τὸ ἦτρον, πάχος ἔχειν, βέλτιόν ἐστι. τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν. ἐπισφαλὲς δὲ τὸ

τοιοῦτον, καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

λϛʹ. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα, ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεώμενοι.

λζʹ. Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμακεύεσθαι ἐργώδεες.

ληʹ. Τὸ σμικρῷ χεῖρον, καὶ πόμα, καὶ σιτίον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδεστέρων δὲ, μᾶλλον αἱρετέον.

λθʹ. Οἱ πρεσβῦται τῶν νέων τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. ὅσα δ' ἂν αὐτέοισι χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

μʹ. Βράγχοι, καὶ κόρυζαι, τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν οὐ πεπαίνονται.

μαʹ. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, ἄνευ φανερῆς προφάσιος, ἐξαπίνης τελευτῶσι.

μβʹ. Λύειν ἀποπληξίην, ἰσχυρὴν μὲν, ἀδύνατον· ἀσθενέα δὲ, οὐ ῥηΐδιον.

μγʹ. Τῶν ἀπαγχομένων, καὶ καταλυο-

μένων, μηδέπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρουσιν, οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα.

μδ΄. Οἱ παχέες σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυθάνατοι γίγνονται μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

με΄. Τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ, μάλιστα τῆς ἡλικίης, καὶ τῶν χωρίων, καὶ τῶν βίων, ποιέουσι.

μϛ΄. Δύο πόνων ἅμα γινομένων, μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος ἀμαυροῖ τὸν ἕτερον.

μζ΄. Περὶ τὰς γενέσιας τοῦ πύου, οἱ πόνοι, καὶ οἱ πυρετοὶ ξυμβαίνουσι μᾶλλον, ἢ γενομένου.

μη΄. Ἐν πάσῃ κινήσει τοῦ σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς ἄκοπον.

μθ΄. Οἱ εἰθισμένοι τοὺς συνήθεας πόνους φέρειν, κἂν ὦσιν ἀσθενέες ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνήθων, ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾷον φέρουσι.

ν'. Τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου συνήθεα, κἂν ᾖ χείρω, τῶν ἀσυνήθων ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε. δεῖ οὖν καὶ ἐς τὰ ἀσυνήθεα μεταβάλλειν.

να'. Τὸ κατὰ πολὺ, καὶ ἐξαπίνης, κενοῦν, ἢ πληροῦν, ἢ θερμαίνειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν τὸ σῶμα κινεῖν, σφαλερόν. καὶ γὰρ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὸ δὲ κατ' ὀλίγον, ἀσφαλές· καὶ ἄλλως, ἢν καὶ τὶς ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

νβ'. Πάντα κατὰ λόγον ποιέοντι, καὶ μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον, μένοντος τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

νγ'. Ὁκόσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσι, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων. ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι· ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσιν ἀπογηράσκουσι.

νδ'. Μεγέθει δὲ σώματος ἐννεάσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀειδές· ἐγγηράσαι δὲ, δύσχρηστον, καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

Τμῆμα τρίτον.

ΑΙ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων, μάλιστα τίκτουσι νοσήματα· καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ, ἢ ψύξιος, ἢ θάλψιος, καὶ τ' ἄλλα κατὰ λόγον οὕτως.

β'. Τῶν φυσίων, αἱ μὲν πρὸς θέρος, αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι.

γ'. Τῶν νούσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι· καὶ ἡλικίαι τινὲς πρὸς ὥρας, καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

δ'. Εν τῇσιν ὥρῃσιν, ὅταν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὁτὲ μὲν θάλπος, ὁτὲ δὲ ψῦχος γίγνηται, φθινοπωρινὰ τὰ νουσήματα προσδέχεσθαι χρή.

ε'. Νότοι βαρυήκοοι, ἀχλυώδεες, καρηβαρικοὶ, νωθροὶ, διαλυτικοί. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι πάσχουσιν. ἢν δὲ βόρειον ᾖ, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληραὶ, δυσουρίαι, φρι-

κώδεες, ὀδύναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρωστίῃσι προσδέχεσθαι χρή.

ϛʹ. Ὀκόταν θέρος γίνηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή.

ζʹ. Ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίγνονται. καὶ, ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιοῦτον ἐὸν, οἵην τὴν κατάστασιν ἐποίησεν, ὡς ἐπιτοπολὺ καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

ηʹ. Ἐν τοῖσι καθεστεῶσι καιροῖσιν, ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν, εὐσταθέες, καὶ εὐκρινέες αἱ νοῦσοι γίγνονται· ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι, καὶ δύσκριτοι.

θʹ. Ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται αἱ νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται τὸ ἐπίπαν· ἦρ δὲ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

ιʹ. Τὸ φθινόπωρον τοῖς φθίνουσι κακόν.

ιαʹ. Περὶ δὲ τῶν ὡρέων, ἢν μὲν ὁ χειμὼν αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ

ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, ἀνάγκη τοῦ θέρεος πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, καὶ δυσεντερίας γίγνεσθαι, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξὶ, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας.

ιβʹ. Ην δὲ νότιος ὁ χειμὼν, καὶ ἔπομβρος, καὶ εὔδιος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες, ἧσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσιος ἐκτιτρώσκουσιν· αἱ δ' ἂν τέκωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσιν, ὥστε ἢ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι, καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίγνονται· τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι κατάῤῥοι συντόμως ἀπολλύντες.

ιγʹ. Ην δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι· ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες.

ιδʹ. Ην δὲ βόρειον ᾖ καὶ ἄνυδρον, τοῖσι

μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ξύμφορον· τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ κόρυζαι (χρόνιαι·) ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

ιε΄. Τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ μὲν ὅλον, οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβριῶν εἰσιν ὑγιεινότεροι, καὶ ἧσσον θανατώδεες.

ιϛ΄. Νουσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοί τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσιες, καὶ σηπεδόνες, καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν αὐχμοῖσι, φθινώδεες, ὀφθαλμίαι, ἀρθρίτιδες, στραγγουρίαι, καὶ δυσεντερίαι.

ιζ΄. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταστάσιες, αἱ μὲν βόρειοι, τά τε σώματα ξυνιστῶσι, καὶ εὔτονα, καὶ εὐκίνητα, καὶ εὔχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι, καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι, καὶ περὶ τὸν θώρηκα ἄλγημα, ἤν τι προϋπάρχῃ, μᾶλλον πονέουσιν. αἱ δὲ νότιοι διαλύουσι τὰ

σώματα, καὶ ὑγραίνουσι, καὶ βαρυηκοΐας, καὶ καρηβαρίας ποιέουσι, καὶ ἰλίγγους ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ τοῖσι σώμασι δυσκινησίην, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

ιη'. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τοῦ μὲν ἦρος, καὶ ἄκρου τοῦ θέρεος, οἱ παῖδες, καὶ οἱ τουτέων ἐχόμενοι τῇσιν ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. τοῦ δὲ θέρεος, καὶ τοῦ φθινοπώρου μέχρι μέν τινος, οἱ γέροντες. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ φθινοπώρου, καὶ τοῦ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι.

ιθ'. Νουσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, μᾶλλον δ' ἔνια κατ' ἐνίας αὐτέων καὶ γίνεται, καὶ παροξύνεται.

κ'. Τοῦ μὲν γὰρ ἦρος, τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικὰ, καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ, καὶ αἵματος ῥύσιες, καὶ κυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ βῆχες, καὶ λέπραι, καὶ λειχῆνες, καὶ ἀλφοὶ, καὶ ἐξανθήσιες ἑλκώδεες πλεῖσται, καὶ φύματα, καὶ ἀρθριτικά.

κα΄. Τοῦ δὲ θέρεος, ἔνιά τε τουτέων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ καῦσοι, καὶ τριταῖοι πλεῖστοι, καὶ τεταρταῖοι, καὶ ἔμετοι, καὶ διάῤῥοιαι, καὶ ὀφθαλμίαι, καὶ ὤτων πόνοι, καὶ στομάτων ἑλκώσιες, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἵδρωα.

κβ΄. Τοῦ δὲ φθινοπώρου, καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ πλάνητες, καὶ σπλῆνες, καὶ ὕδρωπες, καὶ φθίσιες, καὶ στραγγουρίαι, καὶ λειεντερίαι, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες, καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλεοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικά.

κγ΄. Τοῦ δὲ χειμῶνος, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, πόνοι στηθέων, καὶ πλευρέων, καὶ ὀσφύος, καὶ κεφαλαλγίαι, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι.

κδ΄. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει. τοῖσι μὲν σμικροῖσι καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν, ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀ-

γρυπνίαι, φόβοι, ὀμφαλοῦ φλεγμοναὶ, ὤτων ὑγρότητες.

κε'. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν, προσάγουσιν, οὔλων ὀδαξισμοὶ, πυρετοὶ, σπασμοὶ, διάῤῥοιαι, καὶ μάλιστα, ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παιδίων, καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι.

κϛ'. Πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια, σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες, ἄσθματα, λιθιάσιες, ἕλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδόνες, σατυριασμοὶ, (στραγγουρίαι,) χοιράδες, καὶ τἄλλα φύματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

κζ'. Τοῖσι δὲ ἔτι πρεσβυτέροισι, καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, τουτέων τε τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσιες.

κη'. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθεα κρίνεται, τὰ μὲν, ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι· τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ μησί· τὰ δὲ, ἐν

ἑπλὰ ἔτεσι· τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσιν. ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ ἡβάσκειν, ἢ τῇσι θήλεσι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας, χρονίζειν εἴωθε.

κθ'. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν, αἵματος πλύσιες, φθίσιες, πυρετοὶ ὀξέες, ἐπιληψίαι, καὶ τἄλλα νουσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

λ'. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην ταύτην, ἄσθματα, πλευρίτιδες, περιπνευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, διάῤῥοιαι χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἱμοῤῥοΐδες.

λα'. Τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, δύσπνοιαι, κατάῤῥοι βηχώδεες, στραγγουρίαι, δυσουρίαι, ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου, ἀγρυπνίαι, κοιλίης, καὶ ὀφθαλμῶν, καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπίαι, γλαυκώσιες, βαρυηκοΐαι.

Τμῆμα τέταρτον.

ΤΑΣ κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. τὰ δὲ νήπια, καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι χρή.

β΄. Εν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος, ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα· τὰ δ᾽ ἐναντίως ἰόντα, παύειν.

γ΄. Ην μὲν, οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι· τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς.

δ΄. Φαρμακεύειν, θέρεος μὲν, μᾶλλον τὰς ἄνω· χειμῶνος δὲ, τὰς κάτω.

ε΄. Υπὸ κύνα, καὶ πρὸ κυνὸς, ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

ϛ΄. Τοὺς ἰσχνοὺς, καὶ εὐημέας, ἄνω φαρμακεύειν, ὑποστελλομένους χειμῶνα.

ζ΄. Τοὺς δὲ δυσημέας, καὶ μέσως εὐσάρκους, κάτω, ὑποστελλομένους θέρος.

η'. Τοὺς δὲ φθινώδεας, ὑποστελλομένους τὰς ἄνω (φαρμακείας.)

θ'. Τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς, ἀδροτέρως τὰς κάτω. τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προστιθείς.

ι'. Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, ἢν ὀργᾷ, αὐθημερόν· χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι, κακόν.

ια'. Οκόσοισι στρόφοι, καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, μήτ' ἄλλως, ἐς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται.

ιβ'. Οκόσοισι κοιλίαι λειεντεριώδεες, χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

ιγ'. Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους, τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι, πρὸ τῆς πόσιος προϋγραίνειν τὰ σώματα, πλείονι τροφῇ, καὶ ἀναπαύσει.

ιδ'. Επὴν πίῃ τὶς ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων, μᾶλλον ἄγειν. πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους, καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτι-

λίη, ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

ιέ. Ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα· ἐπὴν δὲ παῦσαι, ὕπνον ποίει, καὶ μὴ κίνει.

ιϛ΄. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι· σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

ιζ΄. Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ καρδιωγμὸς, καὶ σκοτόδινος, καὶ στόμα ἐκπικρούμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

ιή. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα, ὁκόσα καθάρσιος δέονται, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει· ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

ιθ΄. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαιρόμενοι, οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψήσωσιν.

κ΄. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ἢν γίνηται στρόφος, καὶ γουνάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης δεῖσθαι, σημαίνει.

κα΄. Ὑποχωρήματα μέλανα, ὁκοῖον αἷμα μέλαν, ἀπ᾽ αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ, κάκιστα.

καὶ ὁκόσῳ ἂν τὰ χρώματα ὑποχωρημάτων πλείω, πονηρότερα ἢ μᾶλλον κάκιον· ξὺν φαρμάκῳ δὲ, ἄμεινον. καὶ, ὁκόσῳ ἂν χρώματα πλείω, οὐ πονηρά.

κβʹ. Νουσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων, ἢν χολὴ μέλαινα ἢ ἄνω, ἢ κάτω ἐπέλθῃ θανάσιμον.

κγʹ. Οκόσοισιν ἐκ νουσημάτων ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λεπτυνομένοις, χολὴ μέλαινα, ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν, ἐπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι.

κδʹ. Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

κεʹ. Αἷμα ἄνω μὲν, ὁκοῖον ἂν ᾖ, κακόν· κάτω δὲ, ἀγαθὸν, μέλαν ὑποχωρέον.

κςʹ. Ην ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ οἷον σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

κζʹ. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγέει πλῆθος ὁκοθενοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

κή. Ὁκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος ἐπιγινομένης, παύεται· καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων ἐπιγινομένων, παύεται.

κθ'. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἑκταίοισιν ἐοῦσι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτα.

λ'. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα.

λα'. Τοῖσι κοπώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα, αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.

λβ'. Ὁκόσοισι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νούσων τι πονέει, ἐνταῦθα αἱ ἀποστάσιες γίγνονται.

λγ'. Ἀτὰρ, ἢν καὶ προπεπονηκός τι ᾖ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

λδ'. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι, πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιγίγνηται, θανάσιμον.

λε'. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις κα-

ταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος, θανάσιμον.

λϛʹ. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐνναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι, καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι, καὶ μίῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, καὶ τριακοστῇ πρώτῃ, καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι, καὶ μῆκος νούσου, καὶ ὑποτροπιασμούς.

λζʹ. Οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον· ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκος νούσου σημαίνουσι.

λήʹ. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς, ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

λθʹ. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος.

μʹ. Καὶ ὅκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἢν τὸ σῶμα καταψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίγνηται, μῆκος νούσου σημαίνει.

μα΄. Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου ἄνευ φανερῆς αἰτίης γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίγνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται.

μβ΄. Ἱδρὼς πολὺς, ψυχρὸς ἢ θερμὸς, αἰεὶ ῥέων, ὁ μὲν ψυχρὸς μείζω, ὁ δὲ θερμὸς ἐλάσσω νοῦσον σημαίνει.

μγ΄. Οἱ πυρετοὶ, ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίγνονται, μᾶλλον ἐπικίνδυνοι· ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

μδ΄. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.

με΄. Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν μακρῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

μϛ΄. Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον.

μζ΄. Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες,

πᾶσαι κακαί. ἀποχωρῦσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ ὖρα. ἢν δὲ μή τι τῶν ξυμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τύτων κακόν.

μή. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπυσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψην ἔχῃ, θανάσιμον.

μθ'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκύῃ, ἤδη ἀσθενέος ἐόντος τῦ σώματος, ὅ,τι ἂν τυτέων γίνηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

ν'. Ὅκυ ἂν ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γίνηται, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

να'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα, μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νύσυ σημαίνει.

νβ'. Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥωστίῃσι, κατὰ προαίρεσιν δακρύυσιν, ὐδὲν ἄτοπον. ὁκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

νγ΄. Οκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περίγλισχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίγνονται οἱ πυρετοί.

νδ΄. Οκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆχες ξηραὶ, βραχέα ἐρεθίζουσαι, ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ τοι διψώδεες εἰσίν.

νε΄. Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν ἐφημέρων.

νς΄. Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει.

νζ΄. Υπὸ σπασμοῦ, ἢ τετάνου ἐνοχλουμένῳ, πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸ νόσημα.

νη΄. Υπὸ καύσου ἐχομένῳ, ἐπιγενομένου ῥίγεος, λύσις (γίνεται.)

νθ΄. Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον.

ξ΄. Οκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυέν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νόσημα.

ξα'. Πυρέσσοντι, ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθεν.

ξβ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι ἐπιγίγνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν. (ἢν μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κατὰ τὴν κοιλίην γίνωνται.)

ξγ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ' ἡμέρην ῥίγεα γίνεται, καθ' ἡμέρην οἱ πυρετοὶ λύονται.

ξδ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐννάτῃ, ἢ τῇ ἑνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθόν· ἢν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ· ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

ξε'. Εν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

ξϛ'. Εν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, οἱ σπασμοὶ, καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

ξζ'. Εν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι, ἢ σπασμοὶ, κακόν.

ξη'. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν· σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

ξθ'. Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα, θρομβώδεα, ὀλίγα, οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν, ὠφελέει. μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων, ὑπόστασιν ἴσχει.

ο'. Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα, οἷον ὑποζυγίων, τουτέοισι κεφαλαλγίαι ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

οα'. Ὁκόσοισι ἑβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, καὶ τἄλλα κατὰ λόγον.

οβ'. Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα, λευκὰ, πονηρά. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσιν φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

ογ'. Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, ὀσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται· ἢν μὴ φῦσαι καταῤῥαγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

οδ'. Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφί-

στασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος οὖρον πολὺ, καὶ παχὺ, καὶ λευκὸν γιγνόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίγνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμοῤῥαγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

οε´. Ην αἷμα, ἢ πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

ος´. Οκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, σαρκία μικρὰ ἢ ὥσπερ τρίχες ξυνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

οζ´. Οκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι, πιτυρώδεα ξυνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ.

οη´. Οκόσοι ἀπὸ ταυτομάτου αἷμα οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει.

οθ´. Οκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα ὑφίσταται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

π´. Ην αἷμα οὐρέῃ, καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ

ὑπογάστριον, καὶ ἐς τὸ περίναιον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονέει.

πα΄. Ην αἷμα, καὶ πῦον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ βαρεῖη ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει.

πβ΄. Οκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα φύεται, τουτέοισι, διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις.

πγ΄. Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γιγνομένη, σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

Τμῆμα πέμπτον.

ΣΠΑΣΜΟΣ ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον.

β΄. Επὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον.

γ΄. Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος, σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

δ΄. Επὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς, ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

ε΄. Ην μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις

γίνεται, παθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν, καθ' ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθέγξηται.

ϛ'. Ὁκόσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται, ἐν τέσσαρσιν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

ζ'. Τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίγνεται, μετάστασιν ἴσχει. ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίγνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

η'. Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα μεθίσταται.

θ'. Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα.

ι'. Ὁκόσοισι κυνάγχην διαφεύγουσιν, ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίγνονται.

ια'. Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθισίων ἐνοχλουμένοισιν, ἢν τὸ πτύσμα, ὅπερ ἂν ἀπο-

βήσωσι, βαρὺ ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

ιβ'. Οκόσοισιν ἂν φθισιῶσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, οὗτοι, διαῤῥοίης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν.

ιγ'. Οκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τουτέοισιν ἐκ τοῦ πλεύμονος ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίγνεται.

ιδ'. Υπὸ φθίσιος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

ιε'. Οκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίγνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται· ἢν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται.

ιϛ'. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα τοῖσι πλεονάκις χρεομένοισι· σαρκῶν ἐκθήλυνσιν, νεύρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν, αἱμοῤῥαγίας, λειποθυμίας· ταῦτα, οἷσι θάνατος.

ιζ'. Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετά-

νυς, μελασμὺς, καὶ ῥίγεα πυρετώδεα.

ιή. Τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀςέοισιν, ὀδῦσι, νεύροις, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ· τὸ δὲ θερμὸν, ὠφέλιμον.

ιθ'. Οκόσα κατέψυκται, ἐκθερμαίνειν δεῖ, πλὴν ὁκόσα αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει.

κ'. Ελκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες, δέρμα περισκληρύνει, ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέει, μελασμὺς, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμὺς, καὶ τετάνυς.

κά. Εςι δὲ, ὅκυ ἐπὶ τετάνυ ἄνευ ἕλκεος νέῳ εὐσάρκῳ, θέρεος μέσυ, ψυχρῦ πολλῦ κατάχυσις ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται. θέρμη δὲ ταῦτα ῥύεται.

κβ'. Τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, ὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιςον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην· δέρμα μαλάσσει, ἰσχναίνει, ἀνώδυνον, ῥιγέων, σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν· τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει· πλεῖςον δὲ διαφέρει ὀςέων κατάγμασι· τυτέων δὲ μάλιςα, τοῖσιν ἐν

κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι· καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει, ἢ ἑλκοῦται· καὶ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν, ἕδρῃ, αἰδοίῳ, ὑστέρῃ, κύστει. τουτέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλον καὶ κρῖνον· τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον.

κγ΄. Ἐν τουτέοισι δὲ δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, ὁκόθεν αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει, μὴ ἐπ᾽ αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ, ὁκόθεν ἐπιῤῥεῖ. καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὕφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι, ἐπὶ ταῦτα· ἐπεὶ τάγε παλαιὰ μελαίνει· καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ ἑλκούμενον (ὠφελεῖ·) ἐπεὶ τόγε ἑλκούμενον βλάπτει.

κδ΄. Τὰ ψυχρὰ, οἷον χιὼν, κρύσταλλος, τῷ στήθει πολέμια, βηχέων κινητικὰ, αἱμοῤῥοϊκὰ, καταῤῥοικά.

κε΄. Τὰ δὲ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα ἄτερ ἕλκεος, καὶ ποδαγρικὰ, καὶ σπάσματα, τουτέων τὰ πλεῖστα τὸ ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον ῥηΐζει τε καὶ ἰσχναίνει, καὶ ὀδύνην

λύει. νάρκη γὰρ μετρίη ὀδύνης λυτική.

κϛʹ. Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατον.

κζʹ. Ὁκόσοισι δὲ πιεῖν ὀρέξιες νύκτωρ, τοῖσι πάνυ διψῶσιν, ἢν ἐπικοιμηθῶσιν, ἀγαθόν.

κηʹ. Γυναικείων ἀγωγὸν ἡ ἐν ἀρώμασι πυρίη πολλαχοῦ δὲ καὶ ἐς ἄλλα χρησίμη ἂν ἦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποίει.

κθʹ. Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν· ἧσσον δὲ ταύτας. τὰ δὲ νήπια, καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι χρή.

λʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἀπό τινος τῶν ὀξέων νουσημάτων ληφθῆναι, θανάσιμον.

λαʹ. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιτρώσκει· καὶ μᾶλλον, εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

λβʹ. Γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ, τῶν καταμηνίων ῥαγέντων, λύσις γίνεται.

λγʹ. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλει-

πόνων, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, ἀγαθόν.

λδʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἢν ἡ κοιλίη πολλὰ ῥυῇ, κίνδυνος ἐκτρῶσαι.

λεʹ. Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἐνοχλουμένῃ, ἢ δυστοκούσῃ, πταρμὸς ἐπιγινόμενος, ἀγαθόν.

λϛʹ. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γιγνόμενα, καθάρσιος δεῖσθαι σημαίνει.

λζʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν οἱ μαστοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γίνωνται, ἐκτιτρώσκει.

ληʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ὁ ἕτερος μαστὸς ἰσχνὸς γένηται δίδυμα ἐχούσῃ, θάτερον ἐκτιτρώσκει· καὶ, ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν· ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ θῆλυ.

λθʹ. Ην γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τετοκυῖα, γάλα ἔχῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε.

μʹ. Γυναιξὶν ὁκόσῃσιν ἐς τοὺς τιτ-

θὺς αἷμα συςρέφεται, μανίην σημαίνει.

μα΄. Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν μέλλῃ, (ἀδείπνῳ ἐούσῃ) μελίκρατον διδόναι πιεῖν. κἢν μὲν ςρόφον ἔχῃ περὶ τὴν γαςέρα, κύει· ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει.

μβ΄. Γυνὴ ἔγκυος, εἰ μὲν ἄῤῥεν κύει, εὔχρους ἐςίν· ἢν δὲ θῆλυ, δύσχρους.

μγ΄. Ην γυναικὶ κυούσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑςέρῃ γένηται, θανατῶδες.

μδ΄. Οκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐν γαςρὶ ἔχουσιν, ἐκτιτρώσκουσι, πρὶν ἢ παχυνθῆναι.

με΄. Οκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ταύτῃσιν αἱ κοτυληδόνες μύξης μεςαί εἰσι, καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρους τὸ ἔμβρυον, ἀλλ' ἀποῤῥήγνυνται.

μς΄. Οκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν τῇ ἐν γαςρὶ, ταύτῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ ςόμα τῆς ὑςε-

ρῶν ἀποπιέζει, καὶ, πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι, οὐ κύουσιν.

μζʹ. Ην ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκειμένη διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γενέσθαι.

μηʹ. Εμβρυα, τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι, τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

μθʹ. Ες ὑστέρων ἐκπτώσιας πταρμικὸν ἐπιτιθεὶς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

νʹ. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢν βούλῃ ἐπισχεῖν, σικύην ὡς μεγίστην πρὸς τοὺς τιτθοὺς πρόσβαλλε.

ναʹ. Οκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ξυμμέμυκεν.

νβʹ. Ην γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πολὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἢν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσιν, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

νγʹ. Οκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, ταύτῃσιν οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίγνονται. ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη

ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γούνασι, καὶ οὐ διαφθείρουσιν.

νδ'. Ὁκόσῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν σκληρόν ἐστι, ταύτῃσιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ξυμμύειν.

νε'. Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται, ἄνευ προφάσιος φανερῆς, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως, ἢ ἐκτιτρώσκουσαι κινδυνεύουσιν.

νϛ'. Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ λειποθυμίη ἢν ἐπιγένηται, κακόν.

νζ'. Καταμηνίων γινομένων πλειόνων, νοῦσοι ξυμβαίνουσι· καὶ μὴ γινομένων, ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίγνονται νοῦσοι.

νη'. Ἐπὶ ἀρχῷ φλεγμαίνοντι, καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ, καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπύοισι, στραγγουρίη ἐπιγίνεται. ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λὺγξ ἐπιγίνεται.

νθ'. Γυνὴ ἢν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περικαλύψας

ἱματίοισι, θυμία κάτω. κἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, γίνωσκε, ὅτι αὐτὴ οὐ δι' ἑωυτὴν ἄγονός ἐστιν.

ξ'. Ην γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ αἱ καθάρσιες πορεύωνται, ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

ξα'. Ην γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγινομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζου ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

ξβ'. Οκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν, οὐ κυΐσκουσι, καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, οὐ κυΐσκουσιν. ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος. καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαέας· ἐνδείῃ γὰρ τῆς τροφῆς φθείρεται τὸ σπέρμα. ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον, αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίγνονται.

ξγ'. Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρ-

ῥένων. ἢ γὰρ δι' ἀραιότητα τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται, πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα. ἢ διὰ τὴν πυκνότητα τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρέει ἔξω. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυρίαται, ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον. ἢ διὰ τὴν θερμασίην τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται.

ξδ'. Γάλα διδόναι κεφαλαλγέουσι, κακόν. κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορίζοντα, καὶ τοῖσι διψώδεσι. κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες, καὶ ἐν τοῖσι ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι· καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ διαχώρησις γέγονεν. ἁρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι μὴ λίην πολλῷ πυρέσσουσι διδόναι (γάλα,) καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι καὶ βληχροῖσι, μηδενὸς τῶν προειρημένων σημείων παρεόντος· παρὰ λόγον δὲ ἐκτετηκόσιν.

ξε'. Ὁκόσοισιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσι φαίνεται, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τουτέων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης,

τοῖσι μὲν ὄπισθεν, σπασμοὶ, τέτανοι· τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίαι, ἢ ὀδύναι πλευροῦ ὀξεῖαι, ἢ ἐμπύησις, ἢ δυσεντερίη, ἢν ἐρυθρὰ ᾖ τὰ οἰδήματα.

ξϛʹ. Ην, τραυμάτων ἰσχυρῶν ἐόντων καὶ πονηρῶν, οἰδήματα μὴ φαίνηται, μέγα κακόν.

ξζʹ. Τὰ χαῦνα, χρηστά· τὰ δὲ ἔνωμα, κακά.

ξηʹ. Τῷ τὰ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα ὠφελέει.

ξθʹ. Ρίγεα ἄρχεται, γυναιξὶ μὲν ἐξ ὀσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀνδράσι δὲ, μᾶλλον ὄπισθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπό τε πηχέων καὶ μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ.

οʹ. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται. ἢν δὲ ἁλίσκωνται πρότερον, εἶτα ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται.

οα΄. Οκόσοισι δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἱδρώτων τελευτῶσιν. ὁκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, σὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν.

οβ΄. Οἱ ἰκτερώδεες, οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσιν.

Τμῆμα ἕκτον.

ΕΝ τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγιγνομένη, μὴ γενομένη πρότερον, σημεῖον ἀγαθόν.

β΄. Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον· οἷσι δὲ τἀναντία, ὑγιεινότερον.

γ΄. Εν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν αἱ ἀποσιτίαι, κακόν· καὶ σὺν πυρετῷ, κάκιον.

δ΄. Τὰ περιμάδηρα ἕλκεα, κακοήθεα.

ε΄. Τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι (μέρε-

σιν,) ἢν μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

ς΄. Τὰ νεφριτικὰ, καὶ ὁκόσα κατὰ τὴν κύστιν ἀλγήματα, ἐργωδῶς ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτῃσι.

ζ΄. Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα, κουφότερα· τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα.

η΄. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥηϊδίως ὑγιάζεται.

θ΄. Τὰ πλατέα ἐξανθήματα οὐ πάνυ τι κνησμώδεα.

ι΄. Κεφαλὴν πονέοντι, καὶ περιωδυνέοντι, πύον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὦτα, λύει τὸ νόσημα.

ια΄. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσιν, αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

ιβ΄. Αἱμοῤῥοΐδας ἰηθέντι χρονίας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι, ἢ φθίσιν.

ιγ'. Υπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ πταρμοὶ ἐπιγενόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν.

ιδ'. Υπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ, τοῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

ιε'. Υπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτου ἔμετος ἐπιγενόμενος, λύει διάῤῥοιαν.

ιϛ'. Υπὸ πλευρίτιδος, ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγενομένη, κακόν.

ιζ'. Οφθαλμιῶντα ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι, ἀγαθόν.

ιη'. Κύστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἧπαρ, θανατῶδες.

ιθ'. Επὴν διακοπῇ ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον, ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

κ'. Ην ἐς τὴν κοιλίην αἷμα ἐκχυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι.

κα΄. Τοῖσι μαινομένοισι, κιρσῶν, ἢ αἱμοῤῥοΐδων ἐπιγινομένων, τῆς μανίης λύσις.

κβ΄. Οκόσα ῥήγματα ἐκ τοῦ νώτου ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει.

κγ΄. Ην φόβος καὶ δυσθυμίη πολὺν χρόνον διατελέῃ, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

κδ΄. Εντέρων ἢν διακοπῇ τῶν λεπτῶν τι, οὐ ξυμφύεται.

κε΄. Ερυσίπελας ἔξωθεν μὲν εἴσω τρέπεσθαι, οὐκ ἀγαθόν· ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν.

κϛ΄. Οκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι γένωνται, παρακοπὴ λύει.

κζ΄. Οκόσοι ἔμπυοι, ἢ ὑδρωπικοὶ καίονται, ἢ τέμνονται, ἐκρυέντος τοῦ πύου ἢ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλλυνται.

κη΄. Εὐνοῦχοι οὐ ποδαγριῶσιν, οὐδὲ φαλακροὶ γίγνονται.

κθ'. Γυνὴ οὐ ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια αὐτέῃ ἐκλίπῃ.

λ'. Παῖς οὐ ποδαγριᾷ, πρὸ τοῦ ἀφροδισιασμοῦ.

λα'. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἀκρητοποσίη, ἢ λουτρὸν, ἢ πυρίη, ἢ φλεβοτομίη, ἢ φαρμακείη λύει.

λβ'. Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται μακρῆς.

λγ'. Οἱ ὀξυρεγμιώδεες οὐ πάνυ τι πλευριτικοὶ γίγνονται.

λδ'. Ὁκόσοι φαλακροὶ, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι οὐ γίγνονται. ὁκόσοισι δ' ἂν φαλακροῖσιν ἐοῦσι κιρσοὶ ἐπιγένωνται, πάλιν οὗτοι γίγνονται δασέες.

λε'. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ ἐπιγενομένη, κακόν.

λϛ'. Δυσουρίην φλεβοτομίη λύει· τάμνειν δὲ τὰς εἴσω.

λζ'. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα γενέσθαι ἐν τῷ τραχήλῳ, ἀγαθόν· ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νούσημα.

λη'. Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίγνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον. θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως. μὴ θεραπευόμενοι δὲ πλείω χρόνον διατελοῦσι.

λθ'. Σπασμὸς γίνεται ἢ ὑπὸ πληρώσιος, ἢ κενώσιος. οὕτω δὲ καὶ λυγμός.

μ'. Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίγνονται ἄτερ φλεγμονῆς, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸν πόνον.

μα'. Ὁκόσοισι διὰ πυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τουτέοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου, ἢ τοῦ τόπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

μβ' Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ σκληρὸν γενέσθαι, πονηρόν.

μγ'. Ὁκόσοι σπληνώδεες ὑπὸ δυσεντερίης ἁλίσκονται, τουτέοισιν, ἐπιγενομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, ὕδρωψ ἐπιγίνεται, ἢ λειεντερίη, καὶ ἀπόλλυνται.

μδ'. Ὁκόσοισιν ἐκ στραγγουρίης εἰλεὸς ἐπιγίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται,

ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγινομένου ἅλις τὸ οὖρον ῥυῆ.

με΄. Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχουσιν, ἀνάγκη ὀστέον ἀφίστασθαι, καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

μϛ΄. Ὁκόσοι ὑβοὶ ἐξ ἄσθματος, ἢ βηχὸς γίγνονται πρὸ τῆς ἥβης, ἀπόλλυνται.

μζ΄. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη, ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, τούτους προσῆκον τοῦ ἦρος φλεβοτομεῖν, ἢ φαρμακεύειν.

μη΄. Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπιγινομένη, ἀγαθόν.

μθ΄. Ὁκόσα ποδαγρικὰ νουσήματα γίγνονται, ταῦτα ἀποφλεγμήναντα ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταται.

ν΄. Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος διακοπῇ, τούτοισιν ἀνάγκη πυρετὸν, καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγίγνεσθαι.

να΄. Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀδύναι γίγνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παρα-

χρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγχουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

νβʹ. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται, ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, τοῦ λευκοῦ, μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐόντι, ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, φλαῦρον τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες σφόδρα.

νγʹ. Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινώμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

νδʹ. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ, κακαί.

νεʹ. Τὰ ποδαγρικὰ τοῦ ἦρος, καὶ τοῦ φθινοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

νϛʹ. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νουσήμασιν ἐς τάδε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψιες, ἢ ἀποπληξίην τοῦ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνουσι.

νζʹ. Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίγνον-

ται, ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων ἄχρις ἑξήκοντα.

νη΄. Ην ἐπίπλοον ἐκπέσῃ, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

νθ΄. Οκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισι χρονίης ἐξίσαται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τουτέοισι μύξαι ἐπιγίνονται.

ξ΄. Οκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τουτέοισι τήκεται τὸ σκέλος, καὶ χωλοῦνται, ἢν μὴ καυθῶσιν.

Τμῆμα ἕβδομον.

ΕΝ τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι ψύξις ἀκρωτηρίων, κακόν.

β΄. Επὶ ὀστέῳ νοσέοντι σὰρξ πελιδνὴ, κακόν.

γ΄. Επὶ ἐμέτῳ λὺγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

δ΄. Επὶ ἱδρῶτι φρίκη, οὐ χρηστόν.

έ. Επὶ μανίῃ δυσεντερίη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν.

ς'. Επὶ νούσῳ πολυχρονίῃ, ἀποσιτίη καὶ ἄκρητοι ὑποχωρήσιες, κακόν.

ζ'. Εκ πολυποσίης ῥῖγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.

ή. Επὶ φύματος ἔσω ῥήξιος ἔκλυσις, ἔμετος, καὶ λειποψυχίη γίγνεται.

θ'. Επὶ αἵματος ῥύσει παραφροσύνη, ἢ καὶ σπασμὸς, κακόν.

ί. Επὶ εἰλεῷ ἔμετος, ἢ λὺγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ιά. Επὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη, κακόν.

ιβ'. Επὶ περιπλευμονίῃ φρενῖτις, κακόν.

ιγ'. Επὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς, ἢ τέτανος, κακόν.

ιδ'. Επὶ πληγῇ ἐς τὴν κεφαλὴν ἔκπληξις, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ιέ. Επὶ αἵματος πτύσει πύου πτύσις, κακόν.

ιϛʹ. Ἐπὶ πύου πλύσει φθίσις καὶ ῥύσις. ἐπὴν δὲ τὸ πλύελον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

ιζʹ. Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος λύγξ, κακόν.

ιηʹ. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

ιθʹ. Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσει ἐρυσίπελας, (κακόν.)

κʹ. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι σηπεδὼν, ἢ ἐκπύησις, (κακόν.)

καʹ. Ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν αἱμοῤῥαγίη, (κακόν.)

κβʹ. Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἐκπύησις, (κακόν.)

κγʹ. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει δυσεντερίη, (κακόν.)

κδʹ. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ παραφροσύνη, ἢν κενεὸν λάβῃ.

κεʹ. Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμὸς, θανατῶδες.

κϛʹ. Ἐπὶ ὀδύνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν

κοιλίην, ἀκρωτηρίων ψύξις, κακόν.

κζʹ. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ τεινεσμὸς ἐπιγινόμενος, ἐκτρῶσαι ποιέει.

κηʹ. Ὅ,τι ἂν ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σώματι, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

κθʹ. Ἢ ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγίνηται ἰσχυρὴ, λύει τὴν νοῦσον.

λʹ. Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς φλέγμα καταῤῥέει.

λαʹ. Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίγνονται, μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

λβʹ. Ὁκόσοισι δὲ χολώδεες αἱ ὑποστάσιες, ἄνωθεν δὲ λεπταὶ, ὀξείην ἀῤῥωστίην σημαίνει.

λγʹ. Ὁκόσοισι δὲ διεστηκότα τὰ οὖρα γίγνεται, τουτέοισι ταραχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματί ἐστιν.

λδ'. Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται πομφόλυγες, νεφριτικὰ σημαίνουσι, καὶ μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην ἔσεσθαι.

λε'. Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις καὶ ἀθρόη, τουτέοισι νεφριτικὰ, καὶ ὀξέα σημαίνει.

λϛ'. Ὁκόσοισι δὲ, νεφριτικοῖσιν ἐοῦσι, τὰ προειρημένα ξυμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε περὶ τοὺς μύας τοὺς ῥαχιαίους γίνονται, ἢν μὲν περὶ τοὺς ἔξω τόπους γίνωνται, ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον ἔξω· ἢν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοὺς εἴσω τόπους γίνωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον μᾶλλον εἴσω.

λζ'. Ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, σωτήριον· εἰ δὲ ξὺν πυρετῷ, κακόν. Θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι, καὶ τοῖσι στυπτικοῖσι.

λη'. Κατάῤῥοι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυοῦνται ἐν ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

λθ'. Ἢν οὐρέῃ αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ

στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ περίναιον καὶ τὸ ὑπογάστριον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσέειν σημαίνει.

μ΄. Ην ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίγνεται.

μα΄. Ην ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων, λὺγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

μβ΄. Ην πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ καταχεομένου κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται.

μγ΄. Γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίγνεται.

μδ΄. Οκόσοι ἔμπυοι καίονται, ἢ τέμνονται, ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκόν, περιγίγνονται. ἢν δὲ ὕφαιμον, καὶ βορβορῶδες, καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται.

με΄. Οκόσοι τὸ ἧπαρ διάπυον καίονται (ἢ τέμνονται,) ἢν μὲν τὸ πύον

καθαρόν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίγνονται· ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τουτέοισίν ἐστιν· ἢν δὲ οἷον ἀμόργη ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

μϛ´. Οδύνας ὀφθαλμῶν, ἄκρητον ποτίσας, καὶ λούσας πολλῷ θερμῷ, φλεβοτόμει.

μζ´. Ὑδρωπιῶντα ἢν βὴξ ἔχῃ, ἀνέλπιστός ἐστι.

μη´. Στραγγουρίην, καὶ δυσουρίην θώρηξις, καὶ φλεβοτομίη λύει. τάμνειν δὲ τὰς εἴσω (φλέβας.)

μθ´. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγινόμενον, ἀγαθόν. ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

ν´. Οκόσοισιν ἂν σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται· ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίγνονται.

να´. Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διυγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ.

ὑπερχεῖται γὰρ ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω. ψοφεῖ δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτῷ ἐστίν.

νβʹ. Οκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνᾶται, τούτοισι πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὴν ὀδύνην.

νγʹ. Οκόσοισι ξυμφέρει αἷμα ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τουτέους χρὴ ἦρος φλεβοτομεῖσθαι.

νδʹ. Οκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην παρέχει, οὐκ ἔχον διέξοδον ἐς οὐδετέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος τοῦ φλέγματος, λύσις γίγνεται τῆς νούσου.

νεʹ. Οκόσοισιν ἂν τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν ἐς τὸ ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλᾶται, καὶ ἀποθνήσκουσιν.

νϛʹ. Αλύκην, χάσμην, φρίκην, οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει (τὴν νοῦσον.)

νζʹ. Οκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φῦμα γί-

νέται, τελέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

νή. Οκόσοισι δ' ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ὑπό τινος προφάσιος, ἀνάγκη ἀφώνους γίνεσθαι παραχρῆμα.

(Ην ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον.)

νθ'. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν· λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

ξ'. Οκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται, καὶ πάλιν θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νούσου σημαίνει.

ξα'. Ιδρὼς πολὺς, θερμὸς ἢ ψυχρὸς, ῥέων αἰεὶ, σημαίνει ἔχειν πλησμονὴν ὑγροῦ. ἀπάγειν οὖν χρὴ, τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν· τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν.

ξβ'. Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείποντες, ἢν ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γένωνται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδυνοι.

ξγ'. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγίγνονται.

ξδ'. Ὁκόσοισι φύματα μακρὰ, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

ξε'. Ἢν τις τῷ πυρέσσοντι τροφὴν διδῷ, τῷ μὲν ὑγιαίνοντι, ἰσχύς· τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

ξς'. Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾷν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται. τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δ' ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

ξζ'. Καὶ οἷσι τὰ ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς, ὑφίσταται οἷον ξύσματα· καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολλὰ, πολλή. τουτέοισι

ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

ξη΄. Οκόσα ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστιν· ἢν πλείω, πλείων· ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων ἡ νοῦσος.

ξθ΄. Αἱ ἀποχρέμψιες, αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσιν, αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ χολώδεες, καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί· καὶ κατὰ κοιλίην, καὶ κύστιν, καὶ ὅκου ἄν τι ἀποχωρέον στῇ μὴ κεκαθαρμένον, κακόν.

ο΄. Τὰ σώματα χρὴ, ὅκου τὶς βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν, κἢν μὲν ἄνω βούληται εὔροα ποιέειν, στῆσαι τὴν κοιλίην· ἢν δὲ κάτω, ὑγρῆναι.

οα΄. Υπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γιγνόμενα, νοῦσος.

οβ΄. Εν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ῇ, τὰ δὲ

ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

ογ'. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ὀφρὺς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ,τι ἂν τουτέων γένηται, θανάσιμον.

οδ'. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίγνεται.

οε'. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ δυσεντερίη.

ος'. Ἐπὶ δυσεντερίῃ λειεντερίη (ἐπιγίνεται.)

οζ'. Ἐπὶ σφακελισμῷ ἀπόστασις ὀστέου.

οη'. Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ φθόη, καὶ τοῦ πύου κάθαρσις ἄνω.

(Ἐπὶ φθόῃ ῥεῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ τῷ ῥεύματι διάῤῥοια. ἐπὶ διαῤῥοίῃ σχέσις τῆς ἄνω καθάρσιος. ἐπὶ τῇ σχέσει θάνατος.)

(Ἐπὶ αἵματος πλύσει, πύου πλύσις, καὶ ῥύσις ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.)

οθ'. Οκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἤν που ἄλλῃ τῆς φύσιος ἐκβαίνῃ τὸ σῶμα· ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίγνεται· ἢν δὲ πολὺ, πολλή. ἢν πάνυ πολὺ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

ΠΑΡΕΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟΙ.

Τμῆμα ὄγδοον.

ΟΚΟΣΟΙ ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα φρενιτικοὶ γίγνονται, οὐ πάνυ τοι ὑγιάζονται. ἧσσον γὰρ κινδυνεύουσιν, οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἡλικίης, ἡ νοῦσος ῇ.

β'. Οκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσιν οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν,

ἀγαθόν. ὁκόσοισι δὲ ἄνω περιαιρέσιος, κακόν.

γ'. Οκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἐοῦσιν αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, πονηρόν.

δ'. Ιδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γιγνόμενοι σφοδροὶ καὶ ταχέες, ἐπικίνδυνοι· καὶ οἱ ὠθούμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ σταλαγμοὶ καὶ κρουνοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα, καὶ πολλοί. ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον ἱδρῶτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνου ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψιος πολυχρονίου.

ε'. Επὶ χρονίῳ νουσήματι κοιλίης καταφορὴ, κακόν.

ς'. Οκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. ὅσα σίδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα.

ζ'. Φθίσιες μάλιστα γίνονται ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν, μέχρι τριήκοντα καὶ πέντε.

η'. Τὰ δὲ κατὰ φύσιν γιγνόμενα κατὰ φθίσιν, πάντα μὲν ἰσχυρὰ, τὰ δὲ καὶ θανατώδεα. δεύτερον δὲ, ἣν μὲν ἐν τῇ ὥρῃ νοσέῃ, αὐτὴ ἡ ὥρη ξυμμαχεῖ τῇ νούσῳ, οἷον καύσῳ θέρος, ὑδρωπικῷ χειμών· ὑπερνικᾷ γὰρ τὸ φυσικόν· φοβερώτερον δὲ σπληνί.

θ' Γλῶσσα μέλαινα καὶ αἱματώδης, εἴ τι τῶν τοιούτων σημείων ἄπεστι, μὴ σφόδρα κακόν· δηλοῖ γὰρ νοῦσον σμικροτέρην.

ι'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὀξέσι σημειοῦσθαι χρὴ, ὁπότε μέλλει ἀποθνήσκειν, καὶ ὁπότε σωθήσεσθαι.

ια'. Ορχις δεξιὸς ψυχρὸς καὶ σπασμώδης, θανατῶδες.

ιβ'. Ονυχες μέλανες, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν ψυχροὶ, ξυνεσταλμένοι ἢ καθειμένοι, ἐγγὺς τὸν θάνατον δηλοῦσι.

ιγ'. Τὰ χείλη πελιδνὰ, ἢ καὶ απο-

λελυμένα, καὶ ἐξεστραμμένα, καὶ ψυχρὰ, θαναλώδεα.

ιδ΄. Τὰ ὦτα ψυχρὰ, διαφανέα, ξυνεσαλμένα, θαναλώδεά εἰσι.

ιε΄. Καὶ σκοτοδινιῶν, καὶ ἀποστρεφόμενος, καὶ ὕπνῳ καὶ καύματι πολλῷ καλεχόμενος ἀνέλπιστος.

ις΄. Καὶ λυσσάων ἀτρέμα, καὶ ἀγνοέων, καὶ μηδὲ ἀκούων, μηδὲ ξυνιεὶς, θαναλώδης.

ιζ΄. Μέλλουσιν ἀποθνήσκειν ταῦτα σαφέστερα γίγνελαι, καὶ αἱ κοιλίαι ἐπαίρονλαι, καὶ φυσῶνται.

ιη΄. Ορος δὲ τοῦ θανάτου, ἐὰν τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν ἐπανέλθῃ ὑπὲρ τοῦ ὀμφαλοῦ εἰς τὸν ἄνω τῶν φρενῶν τόπον, καὶ συγκαυθῇ τὸ ὑγρὸν ἅπαν. ἐπειδὰν ὁ πλεύμων καὶ ἡ καρδία τὴν ἰκμάδα ἀποβάλλωσι, τοῦ θερμοῦ ἀθροοῦντος ἐν τοῖσι θανατώδεσι τόποις, ἀποπνέει ἀθρόον τὸ πνεῦμα τοῦ θερμοῦ, ὅθεν περ ξυνέστη τὸ ὅλον ἐς τὸ

ὅλον. πάλιν τὸ μὲν διὰ τῶν σαρκῶν, τὸ δὲ διὰ τῶν ἐν κεφαλῇ ἀναπνοῶν, ὅθεν τὸ ζῆν καλοῦμεν, ἀπολείπουσα ἡ ψυχὴ τὸ τοῦ σώματος σκῆνος, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ θνητὸν εἴδωλον, ἅμα καὶ χολῇ, καὶ αἵματι, καὶ φλέγματι, καὶ σαρκὶ, παρέδωκεν.

ΤΕΛΟΣ.

HIPPOCRATIS

APHORISMORUM

SECTIO PRIMA.

VITA brevis, ars longa, occaſio celeris, experimentum periculoſum, judicium difficile. oportet autem non modo ſe ipſum exhibere quae oportet facientem, ſed etiam aegrum, et praeſentes, et externa.

2. In perturbationibus alvi, et vomitibus ſponte evenientibus, ſiquidem, qualia oportet purgari, purgentur, confert, et facile ferunt: ſin minus, contra. ſic et vaſorum evacuatio, ſiquidem, qualem fieri decet, fiat, confert, et facile ferunt: ſin minus, contra. reſpicere igitur oportet et regionem, et tempeſtatem, et aetatem, et morbos, in quibus convenit, aut non.

3. In exercitantibus boni habitus ad ſummum progreſſi, periculoſi, ſi in extremo fuerint. non enim poſſunt in eodem manere, neque quieſcere. cum vero non quieſcant, neque ultra poſſint in melius proficere, reliquum igitur in deterius. horum igitur cauſa bonum habitum ſolvere confert haud cunctanter, quo

rursus renutritionis principium sumat corpus. neque confidentiae ad extremum ducendae: periculosum enim: sed qualis natura fuerit ejus qui perferet, eo usque ducendae. sic et evacuationes ad extremum ducentes, periculosae. et rursus refectiones, cum extremae fuerint, periculosae.

4. Tenuis et exquisitus victus, et in longis morbis semper, et in acutis, ubi non convenit, periculosus. et rursus ad extremum tenuitatis progressus victus, difficilis. nam et repletiones ad extremum progressae, difficiles sunt.

5. In tenui victu delinquunt aegri: ob id magis laeduntur. omne enim delictum, quod committitur, multo magis fit (in tenui) quam in paulo pleniore victu. propterea etiam sanis periculosus est valde tenuis et constitutus et exquisitus victus; quia delicta gravius ferunt. ob hoc igitur tenuis et exquisitus victus periculosus magis quam paulo plenior.

6. Ad extremos morbos, extrema remedia exquisite optima.

7. Ubi igitur peracutus est morbus, statim extremos habet labores, et extreme tenuissimo victu uti necesse est. ubi vero non, sed plenius cibare licet, tantum *a tenui* recedendum, quantum morbus remissior extremis fuerit.

8. Cum morbus in vigore fuerit, tunc vel tenuissimo victu uti necesse est.

9. Considerare oportet etiam aegrotantem, num ad morbi vigorem victu sufficiet, et an prius ille deficiet, et victu non sufficiet, vel morbus prius deficiet et obtundetur.

10. Quibus igitur ſtatim vigor adeſt, ſtatim tenuiter alendi. quibus vero in poſterum vigor, his ad illud et paulo ante illud *tempus* ſubtrahendum. antea vero uberius alendum, ut ſufficiat aeger.

11. In exacerbationibus *cibum* ſubtrahere oportet. exhibere enim noxium eſt. et quaecunque per circuitus exacerbantur, in exacerbationibus ſubtrahere oportet.

12. Exacerbationes autem et conſtitutiones indicabunt morbi, et anni tempora, et periodorum ad invicem *collata* incrementa, ſive quotidie, ſive alternis diebus, ſive longiore fiant tempore. ſed etiam iis quae *mox* apparent *eadem indicantur*, velut in pleuriticis ſputum, ſi ſtatim appareat veniente *morbo*, abbreviat: ſi vero poſtea appareat, producit. et urinae, et alvi excrementa, et ſudores, cum apparent, vel judicatu faciles, vel difficiles, vel breves, vel longos morbos *fore* indicant.

13. Senes facillime jejunium ferunt, ſecundo aetate conſiſtentes. minime adoleſcentes. omnium minime pueri: ex his autem, qui inter ipſos ſunt alacriores.

14. Quae creſcunt, plurimum habent calidi innati: plurimo igitur egent alimento: ſin minus, corpus conſumitur. ſenibus autem paucus calor: propterea paucis fomitibus indigent, a multis enim extinguitur. idcirco etiam febres ſenibus non ſimiliter acutae. frigidum enim eſt corpus.

15. Ventres hyeme et vere natura ſunt calidiſſimi, et ſomni longiſſimi. in his igitur tem-

poribus etiam alimenta plura exhibenda. innatum enim calorem majorem habent. nutrimento igitur copiosiore indigent. indicium sunt, aetates et athletae.

16. Victus humidus febri citantibus omnibus confert, maxime vero pueris, et aliis tali victu uti consuetis.

17. Et quibus semel aut bis, et plura vel pauciora, et per partes *offerri conducat, videndum*. concedendum autem aliquid et consuetudini, et tempestati, et regioni, et aetati.

18. Æstate et autumno cibos difficillime ferunt: hyeme facillime, deinde vere.

19 His qui per circuitus exacerbantur, nihil dare *oportet*, neque cogere, sed auferre de appositionibus ante judicationes.

20. Quae judicantur et judicata sunt perfecte, neque movere *oportet*, neque innovare, sive purgantibus, sive aliis irritamentis, sed sinere.

21. Quae ducere oportet, quo maxime vergant, eo ducenda, per loca convenientia.

22. Concocta purgare et movere *oportet*, non cruda, neque in principiis, nisi turgeant. plurima vero non turgent.

23. Quae prodeunt non copia sunt aestimanda, sed si prodeant, qualia oportet, et facile ferat. et ubi ad animi deliquium ducere oportet, hoc etiam faciendum, si aeger sufficiat.

24. In acutis affectionibus raro, et in principiis, purgante utendum, atque hoc diligenti prius adhibita cautione faciendum.

25. Si, qualia purgari oportet, purgentur,

confert et facile ferunt: si vero contraria, difficulter.

SECTIO SECUNDA.

QUO in morbo somnus laborem facit, lethale: si vero somnus juvet, non est lethale.

2. Ubi somnus delirium sedat, bonum.

3. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, malum.

4. Non satietas, non fames, neque aliud quicquam bonum est, quod naturae modum excedat.

5. Spontaneae lassitudines morbos denuntiant.

6. Quicunque aliqua corporis parte dolentes, dolorem fere non sentiunt, his mens aegrotat.

7. Quae longo tempore extenuantur corpora, lente reficere oportet: quae vero brevi, celeriter.

8. Si a morbo cibum quis capiens non roboretur, indicat corpus uberiori alimento uti. si vero cibum non capienti hoc eveniat, evacuatione opus habere nosse oportet.

9. Corpora ubi quis purgare voluerit, facile fluentia reddere oportet.

10. Impura corpora, quo magis nutriveris, eo magis laedes.

11. Facilius est repleri potu, quam cibo.

12. Quae in morbis post crisim relinquuntur, recidivas facere solent.

13. Quibus crisis fit, his nox ante exacerbationem gravis est: subsequens vero levior plerumque.

14. In alvi profluviis mutationes excrementorum juvant, nisi in prava mutentur.

15. Ubi fauces aegrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones inspicere oportet: si enim biliosae fuerint, corpus una aegrotat: si vero similes sanis fiant, tutum est corpus nutrire.

16. Ubi fames, non oportet laborare.

17. Ubi cibus praeter naturam copiosior ingressus fuerit, id morbum facit. ostendit autem sanatio.

18. Eorum quae confertim et celeriter nutriunt, celeres etiam fiunt egestiones.

19. Acutorum morborum non omnino tutae sunt praedictiones, neque mortis, neque sanitatis.

20. Quibus, dum sunt juvenes, alvi sunt humidae, iis senescentibus siccantur. quibus vero, dum sunt juvenes, alvi sunt siccae, his senescentibus humectantur.

21. Famem vini potio solvit.

22. A repletione quicunque fiunt morbi, evacuatio sanat. et quicunque ab evacuatione, repletio: et aliorum contrarietas *sanat*.

23. Acuti morbi in quatuordecim diebus judicantur.

24. Septimorum quartus est index. alterius septimanae octavus est initium. notandus

vero undecimus: is enim quartus eſt alterius ſeptimanae. notandus rurſum decimus ſeptimus: hic enim eſt quartus quidem a decimo quarto, ſeptimus vero ab undecimo.

25. Quartanae aeſtivae plerumque fiunt breves: autumnales vero longae, et maxime quae prope hyemem incidunt.

26. Febrem convulſioni ſupervenire melius eſt, quam convulſionem febri.

27. His, quae non ſecundum rationem levant, credere non oportet, neque timere valde quae praeter rationem fiunt prava. multa enim horum ſunt inconſtantia, nec admodum permanere, neque durare ſolent.

28. Febricitantium non omnino leviter, permanere, et nihil remittere corpus, aut etiam magis quam pro ratione colliquefiere malum eſt. illud enim morbi longitudinem indicat, hoc vero infirmitatem.

29. Incipientibus morbis, ſi quid movendum videatur, move: vigentibus vero, quieſcere melius eſt.

30. Circa principia et fines omnia ſunt debiliora. circa vigores vero vehementiora.

31. A morbo belle comedenti, nihil proficere corpus, malum eſt.

32. Ut plurimum omnes qui male habent, circa principia quidem bene comedentes, et nihil proficientes, ad finem rurſus cibum non appetunt. qui vero circa initia quidem cibum omnino non appetunt, poſtea autem bene appetunt, melius liberantur.

33. In omni morbo mente valere, et bene

ſe habere ad ea quae offeruntur, bonum eſt: contrarium vero, malum.

34. In morbis minus periclitantur, quorum naturae, et aetati, et habitui, et tempori magis ſimilis fuerit morbus, quam in quibus horum nulli *fuerit* ſimilis.

35. In omnibus morbis, quae *partes* ad umbilicum et imum ventrem *ſunt*, craſſitudinem habere, melius eſt. valde autem tenues et eliquatas *ipſas habere*, malum. periculoſum vero illud eſt, etiam ad infernas purgationes.

36. Qui ſana habent corpora, pharmacis purgati cito exſolvuntur, *ut* et qui pravo utuntur cibo.

37. Qui bene valent corpore, purgatu ſunt difficiles.

38. Paulo deterior, et potus, et cibus, jucundior autem, eligendus potius, quam meliores quidem, ſed ingratiores.

39. Senes ut plurimum quidem juvenibus minus aegrotant. quicunque vero ipſis morbi fiunt diuturni, plerumque commoriuntur.

40. Raucedines et gravedines, *in* valde ſenibus non coquuntur.

41. Qui ſaepe et vehementer, abſque manifeſta cauſa, animo linquuntur, ex improviſo moriuntur.

42. Solvere apoplexiam, vehementem quidem, impoſſibile: debilem vero, non facile.

43. Ex iis, qui ſtrangulantur, et reſolvuntur, nondum autem ſunt mortui, non ſe recolligunt, quibus ſpuma circa os fuerit.

44. Qui natura ſunt valde craſſi, magis ſubito moriuntur, quam graciles.

45. Epilepticis pueris, mutationes, maxime aetatis, et regionum, et vitarum, liberationem faciunt.

46. Duobus doloribus ſimul obortis, non in eodem loco, vehementior obſcurat alterum.

47. Circa puris generationes, dolores, et febres magis accidunt, quam *ipſo* facto.

48. In omni corporis motu, quando dolere coeperit, interquieſcere ſtatim laſſitudinem curat.

49. Conſueti ſolitos labores ferre, etiamſi fuerint debiles aut ſenes, inſuetis, robuſtis *licet* et juvenibus, facilius ferunt.

50. A multo tempore conſueta, etiamſi fuerint deteriora, inſuetis minus turbare ſolent. oportet igitur etiam ad inſolita mutare.

51. Multum, et derepente, evacuare, aut replere, aut calefacere, aut frigefacere, aut aliter quocunque modo corpus movere, periculoſum eſt. nam etiam omne multum (i. e. *nimium*) naturae eſt inimicum. quod vero paulatim *fit*, tutum eſt: tum alias, tum ſi quis ex altero ad alterum tranſeat.

52. Omnia ſecundum rationem facienti, et non ſecundum rationem evenientibus, non tranſeundum ad aliud, manente *eo*, quod viſum eſt ab initio.

53. Quicunque alvos habent humidas, dum quidem juvenes ſunt, melius liberantur his, qui ſiccas habent. ad ſenectutem vero, pejus liberantur: ſiccantur enim ut plurimum ſeneſcentibus.

54. Procero corpore juventutem quidem degere liberale eſt, nec deforme: inſeneſcere vero, incommodum, et parvis deterius.

SECTIO TERTIA.

MUtationes *anni* temporum, maxime pariunt morbos: et in ipſis temporibus magnae mutationes, aut frigoris, aut caloris, et alia pro ratione eodem modo.

2. Naturarum, aliae quidem ad aeſtatem, aliae vero ad hyemem, bene aut male ſunt conſtitutae.

3. Morborum alii ad alia *tempora* bene aut male ſe habent: et aetates quaedam ad tempora, et regiones, et victus.

4. In temporibus, quando eadem die, modo calor, modo frigus fit, autumnales morbos exſpectare oportet.

5. Auſtri auditum gravantes, caliginoſi, caput gravantes, ſegnes, diſſolventes. quum hic dominatum tenuerit, talia in morbis patiuntur. ſi vero aquilonium fuerit *anni tempus*, tuſſes, fauces *aſperae*, alvi durae, urinae difficultates, horrores, dolores coſtarum, pectorum. quum hic dominatus fuerit, talia in morbis exſpectare oportet.

6. Quum aeſtas fit veri ſimilis, ſudores in febribus multos exſpectare oportet.

7. In ſiccitatibus febres acutae fiunt. et, ſi quidem annus pro majori parte talis fuerit,

qualem fecit conſtitutionem, ut plurimum etiam tales morbos exſpectare oportet.

8. In conſtantibus temporibus, ſi tempeſtive tempeſtiva reddantur, conſtantes, et judicatu faciles fiunt morbi: in inconſtantibus autem, inconſtantes, et difficiles judicatu.

9. In autumno morbi acutiſſimi, et perniciosiſſimi omnino: ver autem ſaluberrimum, et minime exitiale.

10. Autumnus tabidis malus.

11. De temporibus, ſi quidem hyems ſicca et aquilonia fuerit, ver autem pluvioſum et auſtrale, aeſtate neceſſe eſt febres acutas fieri, et opthalmias, et dyſenterias, maxime autem mulieribus, et viris natura humidis.

12. Si vero hyems auſtralis, et pluvioſa, et tranquilla ſit, ver autem ſiccum et aquilonium, mulieres quidem, quibus partus in ver *incidit*, ex omni occaſione abortiunt: quae vero pepererint, infirmos et morboſos pariunt pueros, ita ut vel ſtatim *illi* pereant, vel tenues et morboſi vivant. caeteris vero mortalibus dyſenteriae, et opthalmiae ſiccae fiunt: ſenioribus autem catarrhi brevi perimentes.

13. Si vero aeſtas ſicca et aquilonia fiat, autumnus autem pluvioſus et auſtralis, capitis dolores ad hyemem fiunt, et tuſſes, et raucedines, et gravedines: quibuſdam vero etiam tabes.

14. Si vero aquilonius et ſine pluviis *autumnus* fuerit, iis quidem qui natura ſunt humidi, et mulieribus, commodus *erit:* reliquis vero erunt opthalmiae ſiccae, et febres acutae, et

gravedines (diuturnae:) nonnullis vero etiam melancholiae.

15. Ex anni vero conſtitutionibus, in univerſum quidem, ſiccitates pluvioſis ſunt ſalubriores, et minus lethales.

16. Morbi autem, in pluvioſis quidem plerumque fiunt, et febres longae, et alvi fluxiones, et putredines, et epileptici, et apoplectici, et anginae. in ſiccitatibus vero, tabidi, ophthalmiae, arthiritides, urinae ſtillicidia, et dyſenteriae.

17. Quotidianae autem conſtitutiones, aquiloniae quidem, corpora compingunt, et robuſta, et facile mobilia, et bene colorata, et melius audientia faciunt, et alvos ſiccant, et oculos mordent, et dolorem circa thoracem, ſi quis praeexiſtat, majorem faciunt. auſtrinae vero, corpora diſſolvunt, et humectant, et auditus graves, et capitis gravitates faciunt, et vertigines in oculis, et corporibus motum difficilem, et alvos humectant.

18. Secundum tempora autem, vere quidem, et prima aeſtate, pueri, et his aetate proximi, optime degunt, et maxime ſani ſunt. aeſtate vero, et autumno ad aliquam quidem partem, ſenes. reliquo autem autumno, et hyeme, qui medii ſunt aetate.

19. Morbi autem omnes quidem in omnibus temporibus fiunt: nonnulli vero in quibuſdam ipſorum magis et fiunt, et exacerbantur.

20. Nam vere quidem, inſaniae, et melancholiae, et epilepſiae, et ſanguinis fluxiones,

et anginae, et gravedines, et raucedines, et tusses, et leprae, et impetigines, et vitiligines, et pustulae ulcerosae plurimae, et tubercula, et articulorum dolores.

21. Æstate vero, et horum nonnulli, et febres continuae, et ardentes, et tertianae plurimae, et quartanae, et vomitus, et alvi fluxus, et opthalmiae, et aurium dolores, et oris exulcerationes, et pudendorum putredines, et sudamina.

22. Autumno autem, et multi ex aestivis, et febres quartanae, et erroneae, et lienes, et hydropes, et tabes, et urinae stillicidia, et lienteriae, et dysenteriae, et coxae *dolores*, et anginae, et asthmata, et volvuli, et epilepsiae, et insaniae, et melancholiae.

23. Hyeme vero, pleuritides, peripneumoniae, lethargi, gravedines, raucedines, tusses, dolores pectorum, et laterum, et lumborum, et capitis dolores, vertigines, apoplexiae.

24. In aetatibus autem talia eveniunt. parvis quidem et recens natis pueris, apthae, vomitus, tusses, vigiliae, pavores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.

25. Ad dentitionem vero accedentibus, gingivarum pruritus, febres, convulsiones, alvi profluvia, et maxime ubi caninos dentes producunt, et iis qui inter pueros sunt crassissimi, et qui alvos duras habent.

26. Iis autem qui aetate sunt majores, tonsillae *inflammatae*, verticuli in occipitio introrsum extrusiones, asthmata, calculorum generationes, lumbrici rotundi, ascarides, verrucae

pensiles, satyriasmi, (stranguriae,) strumae, et alia tubercula, maxime vero supra dicta.

27. Ætate vero adhuc provectioribus, et ad pubertatem accedentibus, et multa ex illis, et febres diuturnae magis, et ex naribus sanguinis fluxiones.

28. Plurimae quidem affectiones pueris judicantur, aliae in quadraginta diebus: aliae in septem mensibus: aliae in septem annis: aliae *ipsis* ad pubertatem accedentibus. quae vero pueris permanserint, neque solutae fuerint circa pubertatem, aut foeminis circa menstruorum eruptiones, perseverare solent.

29. Juvenibus autem, sanguinis spuitiones, tabes, febres acutae, epilepsiae, et alii morbi, maxime vero supra nominati.

30. Ultra hanc aetatem vero *progressis*, asthmata, pleuritides, peripneumoniae, laethargi, phrenitides, febres ardentes, alvi profluvia diuturna, cholerae, dysenteriae, lienteriae, haemorrhoides.

31. Senibus autem, spirandi difficultates, catarrhi tussiculosi, stranguriae, dysuriae, articulorum dolores, nephritides, vertigines, apoplexiae, mali *corporis* habitus, pruritus totius corporis, vigiliae, alvi, et oculorum, et narium humiditates, visus hebetudines, glaucedines, auditus gravitates.

SECTIO QUARTA.

PRaegnantes purgandae, ſi *materia* turgeat, quadrimeſtres,et uſque ad ſeptimum menſem: hae vero minus. juniores autem, et ſeniores *foetus*, caute vitare oportet.

2. In purgationibus talia e corpore ſunt ducenda, qualia etiam ſponte prodeuntia utilia ſunt: contrario autem modo prodeuntia, ſiſtenda.

3. Si quidem, qualia purgari oportet, purgentur, confert, et facile ferunt: contraria vero, difficulter.

4. Purgandum, aeſtate quidem, magis ſuperiores *ventres:* hyeme vero, inferiores.

5. Sub cane, et ante canem, difficiles ſunt purgationes.

6. Graciles, et facile vomentes, ſurſum purgandi, vitantes hyemem.

7. Difficulter autem vomentes, et mediocriter carnoſi, deorſum, vitantes aeſtatem.

8. Tabidi vero, vitantes (purgationes) ſurſum.

9. Melancholicos autem, uberius deorſum *purgabis.* eadem ratione, contraria adhibens.

10. Purgandum in valde acutis, ſi turgeat *materia*, eadem die: morari enim in talibus, malum eſt.

11. Quibus tormina, et circa umbilicum dolores, et lumborum dolor, qui neque pur-

gante, neque aliter solvitur, in hydropem siccum firmatur.

12. Quibus alvi sunt lientericae, *eos* hyeme sursum purgare, malum est.

13. Ad elleboros, qui non facile sursum purgantur, *iis* ante potionem corpora praehumectanda, copiosiore alimento, et quiete.

14. Ubi biberit quis elleborum, ad motiones quidem corporum, magis ducit. ad somnos vero, et quietem, minus. declarat autem etiam navigatio, quod motus turbat corpora.

15. Quando vis magis ducere elleborum, moveto corpus. quando vero cessare, somnum facito, et non moveto.

16. Elleborus periculosus est sanas carnes habentibus: convulsionem enim inducit.

17. Non febricitanti, appetitus dejectus, et oris ventriculi morsus, et tenebricosa vertigo, et os amarescens, sursum purgante opus esse, indicat.

18. Supra septum transversum dolores, qui purgatione egent, sursum purgante opus esse, indicant. qui vero infra, deorsum.

19. Qui in purgantium potionibus non sitiunt dum purgantur, non cessant, priusquam sitiverint.

20. Non febricitantibus si fiat tormen, et genuum gravitas, et lumborum dolor, deorsum purgante opus esse, indicat.

21. Dejectiones nigrae, qualis sanguis niger, sponte prodeuntes, et cum febre, et sine febre, pessimae. et, quanto colores dejectionum plures fuerint pejores, eo deterius; cum purgante

vero, melius. et, quanto colores plures, non mali *sunt*.

22. Morbis quibusvis incipientibus, si bilis atra vel sursum, vel deorsum prodierit, lethale.

23. Quibuscunque, ex morbis acutis, aut ex diuturnis, aut ex vulneribus, aut aliter quocunque modo extenuatis, bilis atra, vel qualis sanguis niger, prodierit, postridie moriuntur.

24. Dysenteria, si ab atra bile inceperit, lethale.

25. Sanguis sursum quidem, qualiscunque sit, malum deorsum vero, bonum, niger subtus secedens.

26. Si a dysenteria detento velut carunculae secesserint, lethale est.

27. Quibus per febres sanguinis copia undecunque eruperit, in refectionibus, his alvi humectantur.

28. Quibus biliosae sunt egestiones, surditate superveniente, cessant. et, quibus surditas, biliosis supervenientibus, cessat.

29. Quibus per febres sexta die rigores fiunt, difficulter judicantur.

30. Quibus exacerbationes fiunt, quacunque hora dimiserit febris, postridie eadem hora si corripuerit, difficulter judicantur.

31. Lassatis per febres, ad articulos, et circa maxillas maxime, abscessus fiunt.

32. Quibus ex morbo resurgentibus aliquid dolet, ibi abscessus fiunt.

33. Sed et, si quid doluerit ante morbum, ibi se figit morbus.

34. Si a febre detento, tumore in faucibus non existente, suffocatio ex improviso superveniat, lethale.

35. Si a febre detento collum derepente inversum fuerit, et vix deglutire possit, tumore non existente, lethale.

36. Sudores febricitantibus si inceperint, boni sunt die tertia, et quinta, et septima, et nona, et undecima, et quarta decima, et septima decima, et vigesima prima, et vigesima septima, et trigesima prima, et trigesima quarta. hi enim sudores morbos judicant. qui vero ita non fiunt, laborem significant, et morbi longitudinem, et recidivas.

37. Sudores frigidi, cum acuta quidem febre evenientes, mortem: cum mitiore vero, morbi longitudinem significant.

38. Et qua corporis parte inest sudor, ibi morbum *esse* indicat.

39. Et qua corporis parte inest calor, aut frigus, ibi morbus est.

40. Et ubi in toto corpore mutationes, et si corpus perfrigeretur, aut rursus calefiat, aut color alius ex alio fiat, morbi longitudinem significat.

41. Sudor multus a somno citra causam manifestam factus, corpus uberiori alimento uti significat. si vero cibum non capienti hoc fiat, evacuatione indigere significat.

42. Sudor multus, frigidus aut calidus, semper fluens, frigidus quidem majorem, calidus vero minorem morbum significat.

43. Febres, quaecunque non intermittentes

tertia *die* vehementiores fiunt, magis periculosae: quocunque autem modo intermittant, quod ſine periculo *ſint* ſignificat.

44. Quibus febres longae, his tubercula ad articulos, aut dolores fiunt.

45. Quibus tubercula ad articulos, aut dolores ex febribus longis fiunt, hi pluribus utuntur cibis.

46. Si rigor incidat febri non intermittenti, debili jam exiſtenti *aegro*, lethale.

47. Exſcreationes in febribus non intermittentibus lividae, et cruentae, et graveolentes, et bilioſae, omnes malae ſunt. at probe ſecedentes, bonae. et *eadem ratio eſt* quod ad *alvi* egeſtiones, et quod ad urinas. ſi vero nihil ex conducentibus excernatur per haec loca, malum.

48. In non intermittentibus febribus, ſi externa quidem frigida ſint, interna vero urantur, et ſitim habeant, lethale.

49. In febre non intermittente, ſi labium, aut ſupercilium, aut oculus, aut naſus pervertatur, ſi non videat, ſi non audiat, corpore jam debili exiſtente, quicquid horum fiat, in propinquo mors eſt.

50. Ubi in febre non intermittente difficultas ſpirandi, et delirium fit, lethale.

51. In febribus abſceſſus, qui non ſolvuntur ad primas judicationes, morbi longitudinem ſignificant.

52. Quicunque in febribus, aut in aliis infirmitatibus, ex propoſito (i. e. *ob cauſam*) lachrymantur, nihil inconveniens. qui ve-

ro non ex proposito, magis inconveniens.

53. Quibus in febre ad dentes viscosa circumnascuntur, *his* febres fiunt vehementiores.

54. Quibus diu tusses siccae, paulum irritantes, in febribus ardentibus, non admodum siticulosi sunt.

55. In bubonibus febres, omnes malae, praeter ephemeras.

56. Febricitanti sudor superveniens, febre non remittente, malum. prolongatur enim morbus, et copiosiorem humiditatem indicat.

57. A convulsione aut tetano (i. e. rigore) detento, febris superveniens solvit morbum.

58. A febre ardente detento, rigore superveniente, solutio (fit.)

59. Tertiana exquisita in septem ad summum circuitibus judicatur.

60. Quibus in febre aures obsurduerint, *his* sanguis e naribus effluens, aut alvos exturbata, morbum solvit.

61. Febricitanti, nisi in diebus imparibus dimiserit febris, reverti solet.

62. Quibus in febre morbus regius supervenit ante septimum diem, malum est. (nisi confluxus humorum per alvum fiant.)

63. Quibus in febribus quotidie rigores fiunt, quotidie febres solvuntur.

64. Quibus in febre septima, aut nona aut undecima, aut quarta decima morbus regius supervenit, bonum est: nisi dextrum hypochondrium durum sit: alioqui, non bonum.

65. In febribus circa ventrem aestus vehemens, et oris ventriculi dolor, malum.

66. In febribus acutis, convulsiones, et circa viscera dolores vehementes, malum.

67. In febribus, ex somnis pavores, aut convulsiones, malum.

68. In febribus spiritus offendens, malum. convulsionem enim significat.

69. Quibus urinae crassae, grumosae, paucae, non sine febre, copia ex his succedens tenuis, juvat. tales autem maxime prodeunt, quibus ab initio, aut brevi, subsidentiam continent.

70. Quibus autem in febre urinae conturbatae, qualis jumentorum, his capitis dolores aut adsunt, aut aderunt.

71. Quibus *morbi* septima *die* judicantur, iis nubeculam rubram urina *die* quarta continet, et alia secundum rationem.

72. Quibus urinae pellucidae, albae, malae. maxime autem in phreniticis observantur.

73. Quibus hypochondria elevata *sunt* murmurantia, dolore lumborum superveniente, his alvi humectantur: nisi flatus eruperint, aut urinae copia prodierit. in febribus autem haec.

74. Quibus spes est abscessum fore ad articulos, *eos* abscessu liberat urina multa, et crassa, et alba reddita, qualis in febribus, cum lassitudine, quarta die quibusdam fieri incipit. si vero etiam ex naribus sanguis eruperit, brevi admodum solvit.

75. Si *quis* sanguinem, aut pus mingat, renum, aut vesicae exulcerationem significat.

76. Quibus in urina crassa existente, carun-

culae parvae, aut veluti pili una exeunt, his de renibus excernuntur.

77. Quibus in urina craſſa exiſtente, furfuracea ſimul minguntur, iis veſica ſcabie laborat.

78. Qui ſponte ſanguinem mingunt, his a renibus venae ruptionem ſignificat.

79. Quibus in urina, arenoſa ſubſident, illis veſica calculo laborat.

80. Si *quis* ſanguinem mingat, et grumos, et urinae ſtillicidium habeat, et dolor incidat ad imum ventrem, et interſemineum, partes circa veſicam laborant.

81. Si *quis* ſanguinem, et pus mingat, et ſquamas, et odor gravis ſit, veſicae exulcerationem ſignificat.

82. Quibus in urinaria fiſtula tuberculum naſcitur, his, ſuppurato *eo* et perrupto, ſolutio *fit*.

83. Mictio noctu multa contingens, parvam dejectionem ſignificat.

SECTIO QUINTA.

Convulſio ex elleboro, lethale.

2. Vulneri convulſio ſuperveniens, lethale.

3. Sanguine multo effuſo, convulſio, aut ſingultus ſuperveniens, malum.

4. Purgationi immodicae convulſio,aut ſingultus ſuperveniens, malum.

5. Si quis ebrius ex improviso mutus fiat, convulsus moritur, nisi febris corripuerit, aut ubi ad horam, qua crapulae solvuntur, pervenit, locutus fuerit.

6. Qui a tetano (i. e. *rigore*) corripiuntur, in quatuor diebus pereunt. si vero hos effugerint, sani fiunt.

7. Quibus epilepsiae ante pubertatem contingunt, mutationem habent. quibus vero accidunt viginti quinque annos *natis*, his plerumque commoriuntur.

8. Qui pleuritici facti, non repurgantur superne in quatuordecim diebus, his in suppurationem convertitur.

9. Tabes maxime fit aetatibus, ab anno octavo decimo usque ad quintum trigesimum.

10. Quibus anginam effugientibus ad pulmonem vertitur, in septem diebus moriuntur. si vero hos effugerint, suppurati fiunt.

11. A tabe vexatis si sputum, quod extussiunt, prunis superfusum graviter oleat, et capilli de capite defluant, lethale.

12. Quibus tabe laborantibus capilli de capite defluunt, hi, alvi fluxu superveniente, moriuntur.

13. Qui sanguinem spumosum exspuunt, his ex pulmone talis rejectio fit.

14. A tabe detento alvi profluvium superveniens, lethale.

15. Qui ex pleuritide suppurati fiunt, si intra quadraginta dies, ex quo ruptio fuerit facta, repurgentur superne, liberantur: si vero minus, ad tabem transeunt.

16. Calidum, eo frequenter utentibus, has affert noxas: carnis effoeminationem, nervorum impotentiam, mentis torporem, sanguinis eruptiones, animi deliquia: haec, quibus mors.

17. Frigidum autem, convulsiones, tetanos, i. e. *rigores*, nigrores, et rigores febriles.

18 Frigidum inimicum ossibus, dentibus, nervis, cerebro, spinali medullae: calidum vero, utile.

19. Quae perfrigerata sunt, excalefacere oportet, praeterquam quae sanguinem profundunt, aut sunt profusura.

20. Ulceribus frigidum quidem mordax, cutem obdurat, dolorem non suppurantem facit, nigrores, rigores febriles, convulsiones, et tetanos, i. e. *rigores*.

21. Est vero, ubi in tetano, i. e. *rigore* sine ulcere, juveni bene carnoso, aestate media, frigidae multae affusio, caloris revocationem facit. calor autem haec solvit.

22. Calidum suppuratorium, non in omni ulcere, maximum signum ad securitatem: cutem emollit, attenuat, dolores sedat, rigores, convulsiones, tetanos, i. e. *rigores* mitigat: capitis vero gravitatem solvit: plurimum autem confert ossium fracturis: maxime vero denudatis: ex his quidem maxime, qui in capite ulcera habent: et quae a frigore moriuntur, aut ulcerantur: et herpetibus exedentibus sedi, pudendo, utero, vesicae. his calidum quidem amicum et decretorium: frigidum vero inimicum et occidens.

23. In his autem frigido uti oportet, unde

ſanguis erumpit, aut erupturus eſt: non ſuper ipſa, ſed circa haec, unde influit. et quaecunque inflammationes, aut flammei ardores ad rubrum et ſanguineum colorem vergentes novo ſanguine, ſuper ipſos: nam inveteratos nigrefacit: eryſipelas etiam non exulceratum (juvat:) quoniam exulceratum laedit.

24. Frigida, velut nix, glacies, pectori inimica, tuſſes movent, ſanguinis eruptiones, *ac* catarrhos inducunt.

25. Tumores autem in articulis et dolores abſque ulcere, et podagricos, et convulſiones, horum plurima, frigida multa affuſa et levat, et attenuat, et dolorem ſolvit. torpor enim modicus doloris ſolvendi vim habet.

26. Aqua, quae cito calefit, et cito refrigeratur, leviſſima.

27. Quibus autem bibendi appetentiae noctu, iis valde ſitientibus, ſi obdormierint, bonum.

28. Suffitus aromatum muliebria ducit. ſaepius autem ad alia utilis eſſet, niſi capitis gravitates induceret.

29. Praegnantes purgandae, ſi turgeat *materia*, quadrimeſtres, et uſque ad ſeptimum menſem: hae vero minus. juniores autem, et ſeniores *foetus*, caute vitare oportet.

30. Mulierem in utero gerentem ab acuto aliquo morbo corripi, lethale.

31. Mulier in utero gerens ſecta vena abortit: et magis, ſi major fuerit foetus.

32. Mulieri ſanguinem evomenti, menſtruis erumpentibus, ſolutio fit.

33. Mulieri, menstruis deficientibus, e naribus sanguinem fluere, bonum.

34. Mulieri in utero gerenti si alvus multum fluxerit, periculum ne abortiat.

35. Mulieri ab uterina *passione* vexatae, aut difficulter parienti, sternutatio superveniens, bonum.

36. Mulieri menses decolores, neque secundum eadem (*tempus et modum*) semper prodeuntes, purgatione opus esse significant.

37. Mulieri in utero gerenti, si mammae ex improviso graciles fiant, abortit.

38. Mulieri in utero gerenti, si altera mamma gracilis fiat gemellos gestanti, alterutrum abortit. et, si quidem dextra gracilis fiat, marem: si vero sinistra, foeminam.

39. Si mulier quae nec praegnans est, nec peperit, lac habeat, ei menstrua defecerunt.

40. Mulieribus quibus in mammas sanguis convertitur, insaniam significat.

41. Mulierem si velis cognoscere, an praegnans sit, ubi dormitura est, (incoenatae) aquam mulsam bibendam dato. et si quidem tormen habeat circa ventrem, praegnans est: si vero minus, praegnans non est.

42. Mulier praegnans, si quidem marem gestat, bene colorata est: si vero foeminam, male colorata.

43. Si mulieri praegnanti erysipelas in utero fiat, lethale.

44. Quae praeter naturam tenues existentes in utere gerunt, abortiunt, priusquam crassescant.

45. Quae vero mediocriter corpus habentes abortiunt bimeſtres et trimeſtres ſine cauſa manifeſta, his uteri acetabula muco plena ſunt, et non poſſunt continere foetum prae gravitate, ſed abrumpuntur.

46. Quae praeter naturam craſſae exiſtentes non concipiunt in utero, his omentum os uteri comprimit, et, priuſquam attenuentur, praegnantes non fiunt.

47. Si uterus coxae incumbens ſuppuratus fuerit, neceſſe *eſt* medicamenta in linteo carpto applicari.

48. Foetus, mares quidem in dextris, foeminae vero in ſiniſtris magis.

49. Ut ſecundae excidant, ſternutatorio indito, nares et os apprehendere *oportet*.

50. Mulieri menſtrua ſi velis cohibere, cucurbitam quam maximam ad mammas appone.

51. Quae in utero gerunt, harum os uteri clauſum eſt.

52. Mulieri in utero gerenti ſi multum lactis ex mammis fluxerit, infirmum foetum ſignificat. ſi vero ſolidae fuerint mammae, ſaniorem foetum ſignificat.

53. Quae perditurae ſunt foetus, his mammae graciles fiunt. ſi vero rurſus durae fiant, dolor erit, aut in mammis, aut in coxis, aut in oculis, aut in genibus, et non perdunt.

54. Quibus os uteri durum eſt, his neceſſe eſt os uteri clauſum eſſe.

55. Quaecunque in utero gerentes a febribus corripiuntur, et vehementer attenuantur

absque manifesta occasione, difficulter et periculosae pariunt, aut abortientes periclitantur.

56. Si fluxui muliebri, convulsio et animi deliquium superveniat, malum.

57. Mensibus copiosioribus prodeuntibus, morbi contingunt: et non prodeuntibus, ab utero fiunt morbi.

58. Recto intestino inflammato, et utero inflammato, et renibus suppuratis, urinae stillicidium supervenit. hepati autem inflammato, singultus supervenit.

59. Mulier si in ventre non concipiat, velis autem scire an conceptura sit, vestibus circumtectam subter suffito, et si quidem procedere tibi videatur odor per corpus ad nares et ad os, scito, hanc non propter se ipsam infoecundam esse.

60. Si mulieri in utero gerenti purgationes prodeant, foetum sanum esse impossibile.

61. Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre superveniente; cibi autem fastidia ipsi accidant, hanc in utero gerere putato.

62. Quae frigidos ac densos uteros habent, non concipiunt. et quae praehumidos habent uteros, non concipiunt: extinguitur enim ipsis genitura. et quae siccos magis et adurentes: alimenti enim inopia semen corrumpitur. quae vero ex utrisque temperamentum habent moderatum, hae ipsae proliferae fiunt.

63. Similiter autem etiam in masculis. aut enim propter corporis raritatem spiritus extra fertur, ut semen non demittat. aut propter

densitatem humidum non pervadit foras. aut propter frigiditatem non incalescit, ut ad hunc locum congregetur. aut propter caliditatem hoc idem contingit.

64. Lac dare capite dolentibus, malum. malum vero etiam febricitantibus, et quibus hypochondria elevata *sunt* murmurantia, et siticulosis. malum autem et quibus dejectiones biliosae, et qui in acutis sunt febribus: et quibus copiosi sanguinis facta est egestio. convenit vero tabidis non admodum valde febricitantibus (lac) dare, et in febribus longis et languidis, nullo ex supra dictis signis praesente: et praeter rationem quidem extenuatis.

65. Quibus tumores in ulceribus apparent, non valde convelluntur, neque insaniunt. his autem derepente disparentibus, quibus in postica quidem parte *fuerint* convulsiones, tetani i. e. *rigores*: quibus vero in antica, insaniae, aut lateris dolores acuti, aut suppuratio, aut dysenteria, si rubicundi fuerint tumores.

66. Si, magnis et pravis existentibus vulneribus, tumores non appareant, ingens malum.

67. Laxi *tumores*, boni: crudi vero, mali.

68. Postica capitis parte dolenti, recta in fronte vena secta juvat.

69. Rigores incipiunt, mulieribus quidem ex lumbis magis, et per dorsum ad caput. viris autem, postica magis parte, quam antica corporis, velut ex cubitis ac femoribus. sed et cutis *viris* rara est. hoc quidem pilus indicat.

70. A quartanis correpti, a convulsione

non admodum corripiuntur. ſi vero prius corripiantur, et poſtea quartana ſupervenerit, liberantur.

71. Quibus cutis obtenditur arida ac dura, ſine ſudore moriuntur. quibus vero laxa ac rara, cum ſudore moriuntur.

72. Icterici non admodum flatulenti ſunt.

SECTIO SEXTA.

IN diuturnis inteſtinorum levitatibus ructus acidus ſuperveniens, qui prius non fuit, ſignum bonum.

2. Quibus nares natura humidiores, et genitura humidior, imperfectius ſani ſunt: quibus vero contraria, perfectius.

3. In longis dyſenteriis appetitus proſtratus, malum: et cum febre, pejus.

4. Ulcera circum glabra, maligna.

5. Dolores et in lateribus, et in pectoribus, et in aliis(partibus,) ſi multum differant, conſiderandum.

6. Renum et veſicae dolores difficulter ſanantur *in* ſenibus.

7. Dolores qui in ventre fiunt, elevati quidem, leviores: non elevati vero, vehementiores.

8. Hydropicis ulcera in corpore orta, non facile ſanantur.

9. Efflorefcentiae latae, non admodum pruriginoſae.

10. Caput laboranti, et circumcirca dolenti, pus, aut aqua, aut ſanguis effluens per nares, aut per os, aut per aures, ſolvit morbum.

11. Melancholicis, et nephriticis, haemorrhoides ſupervenientes, bonum.

12. Haemorrhoidas curanti diuturnas, niſi una ſervata fuerit, periculum *eſt* ne hydrops ſuperveniat, aut tabes.

13. A ſingultu detento ſternutationes ſupervenientes, ſolvunt ſingultum.

14. Ab hydrope detento, ſi aqua ſecundum venas in alvum fluxerit, ſolutio *fit*.

15. A diuturno alvi profluvio detento, ſponte ſuperveniens vomitus, alvi profluvium ſolvit.

16. A pleuritide, aut a peripneumonia detento alvi profluvium ſuperveniens, malum.

17. Ophthalmia laborantem ab alvi profluvio corripi, bonum.

18. Cui perfecta eſt veſica, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum tranſverſum, aut aliquod ex inteſtinis tenuibus, aut ventriculus, aut hepar, lethale.

19. Ubi diſſectum fuerit os, aut cartilago, aut nervus, aut genae pars tenuis, aut praeputium, neque augetur, neque coaleſcit.

20. Si in ventrem ſanguis effuſus fuerit praeter naturam, neceſſe *eſt* ſuppurari.

21. Inſanientibus, ſi varices, aut haemorrhoides ſupervenerint, inſaniae ſolutio *fit*.

22. Quae ruptiones ex dorſo ad cubitos deſcendunt, venaeſectio ſolvit.

23. Si metus et triſtitia multo tempore perſeverent, melancholicum hoc ipſum.

24. Si ex inteſtinis tenuibus aliquod diſſectum fuerit, non coaleſcit.

25. Eryſipelas foris quidem intro verti, non bonum: intus vero foras, bonum.

26. Quibus in febre ardente tremores fiunt, delirium ſolvit.

27. Qui ſuppurati, aut hydropici uruntur, aut ſecantur, *hi* pure aut aqua acervatim effluente, omnino moriuntur.

28. Eunuchi non laborant podagra, neque calvi fiunt.

29. Mulier non laborat podagra, niſi menſes ipſi defecerint.

30. Puer non laborat podagra, ante veneris uſum.

31. Oculorum dolores meri potus, aut balneum, aut fomentum, aut venaeſectio, aut purgatio ſolvit.

32. Balbi ab alvi profluvio maxime corripiuntur longo.

33. Acidum ructantes non admodum pleuritici fiunt.

34. Qui calvi *ſunt*, his varices magni non fiunt. quibus vero dum ſunt calvi ſuperveniunt varices, hi rurſus capillati fiunt.

35. Hydropicis tuſſis ſuperveniens, malum.

36. Urinae difficultatem venaeſectio ſolvit: ſecandae vero internae.

37. Ab angina detento tumorem fieri in collo, bonum: foras enim morbus vertitur.

38. Quibus occulti cancri fiunt, *eos* non curare melius eſt. curati enim cito pereunt. non curati vero longius tempus perdurant.

39. Convulſio fit aut a repletione, aut evacuatione. ſic quidem etiam ſingultus.

40. Quibus ad hypochondrium dolores fiunt abſque inflammatione, his febris ſuperveniens ſolvit dolorem.

41. Quibus ſuppuratum quid in corpore exiſtens, nullum ſui ſignum prodit, his propter craſſitudinem puris, aut loci, ſignum non exhibet.

42. In ictericis hepar durum fieri, malum.

43. Qui lienoſi a dyſenteria corripiuntur, his longa superveniente dyſenteria, hydrops ſupervenit, aut inteſtinorum laevitas, et pereunt.

44. Quibus ex urinae ſtillicidio volvulus ſupervenit, in ſeptem diebus pereunt, niſi febre ſuperveniente urina abunde fluxerit.

45. Ulcera quaecunque annua fiunt, aut longius tempus occupant, neceſſe eſt os abſcedere, et cicatrices cavas fieri.

46. Qui gibbi ex aſthmate, aut tuſſi fiunt ante pubertatem, pereunt.

47. Quibus venaeſectio, aut purgatio conducit, his vere convenit venam ſecare, aut purgationem facere.

48. Lienoſis dyſenteria ſuperveniens, bonum.

49. Qui podagrici morbi fiunt, hi ſedata inflammatione in quadraginta diebus decedunt.

50. Quibus perſciſſum fuerit cerebrum, his neceſſe eſt febrem, et bilis vomitum ſupervenire.

51. Quibus ſanis dolores derepente fiunt in capite, et ſtatim muti fiunt, ac ſtertunt, in

septem diebus pereunt, nisi febris apprehenderit.

52. Considerare vero etiam oportet oculorum subtus apparentia in somnis. si enim albi quid, palpebris commissis, subtus appareat, cui *id* non ex alvi profluvio est, aut ex potione purgante, pravum signum, et valde lethale.

53. Deliria, cum risu quidem accidentia, securiora: cum studio vero, periculosiora.

54. In acutis affectionibus quae cum febre *sunt*, luctuosae respirationes, mala.

55. Podagrici *morbi* vere, et autumno moventur ut plurimum.

56. Morbis melancholicis ad haec periculosi sunt *humorum* decubitus, aut corporis siderationem, aut convulsionem, aut insaniam, aut caecitatem significant.

57. Apoplectici autem fiunt maxime, aetate ab anno quadragesimo usque ad sexagesimum.

58. Si omentum exciderit, necesse est putrefieri.

59. Quibus a diuturno coxendicis morbo vexatis coxa excidit, et rursus incidit, his mucus innascitur.

60. Quibus a diuturno coxendicis morbo vexatis coxa excidit, his crus tabescit, et claudicant, nisi usti fuerint.

SECTIO SEPTIMA.

IN morbis acutis extremarum partium frigus, malum.

2. Ex offe aegrotante caro livida, malum.

3. A vomitu fingultus, et oculi rubri, malum.

4. A fudore horror, non bonum.

5. Ab infania dyfenteria, aut hydrops, aut mentis emotio, bonum.

6. In morbo diuturno appetitus proftratus, et meracae dejectiones, malum.

7. A multo potu rigor, et delirium, malum.

8. A tumoris intus ruptione, exfolutio, vomitus, et animi deliquium fit.

9. A fanguinis fluxu delirium, aut etiam convulfio, malum.

10. Ab ileo vomitus, aut fingultus, aut convulfio, aut delirium, malum.

11. A pleuritide peripneumonia, malum.

12. A peripneumonia phrenitis, malum.

13. Ab ardoribus vehementibus convulfio, aut tetanus, (*rigor*) malum.

14. A plaga in caput, ftupor, aut delirium, malum.

15. A fanguinis fputo, puris fputum, malum.

16. A puris fputo, tabes, et fluxus. poftquam vero fputum retinetur, moriuntur.

17. Ab hepatis inflammatione fingultus, malum.

18. A vigilia convulſio, aut delirium, malum.

19. Ab oſſis denudatione eryſipelas,(malum.)

20. Ab eryſipelate putredo, aut ſuppuratio, (malum.)

21. A forti pulſu in ulceribus, ſanguinis eruptio, (malum.)

22. A dolore diuturno partium circa ventrem, ſuppuratio, (malum.)

23. A meraca dejectione dyſenteria, (malum.)

24. Ab oſſe perſciſſo delirium,ſi in vacuum penetraverit.

25. A purgantis potione convulſio, lethale.

26. A dolore vehementi partium, circa ventrem, extremarum frigus, malum.

27. Mulieri in utero gerenti, teneſmus ſuperveniens, abortire facit.

28. Quodcunque os, aut cartilago, aut nervus in corpore diſſectus fuerit, neque augetur, neque coaleſcit.

29. Si a leucophlegmatia detento vehemens diarrhoea ſuperveniat, morbum ſolvit.

30. Quibus ſpumoſae egeſtiones in alvi profluviis, his de capite pituita defluit.

31. Quibus febricitantibus, in urinis ſubſidentiae fiunt craſſiori farinae ſimiles, longam infirmitatem ſignificant.

32. Quibus autem bilioſae ſubſidentiae, ab initio vero tenues, acutum morbum ſignificat.

33. Quibus autem urinae diſtantes fiunt, iis vehemens eſt in corpore turbatio.

34. Quibus vero, in urinis bullae ſuper-

ſtant, renum affectiones ſignificant, et longam fore invaletudinem.

35. Quibus autem pingue eſt et conſertum quod ſupernatat, his *affectiones*, nephriticas, et acutas ſignificat.

36. Quibus vero nephriticis exiſtentibus, praedicta ſigna accidunt, et dolores circa muſculos ſpinales fiunt, ſi quidem ad loca exteriora fiunt, abſceſſum exſpecta futurum extrorſum. ſi vero dolores fiant magis ad interna loca, etiam abſceſſum magis introrſum fore exſpecta.

37. Qui ſanguinem vomunt, ſi quidem ſine febre, ſalutare: ſi vero cum febre, malum. curandum autem refrigerantibus, et adſtringentibus.

38. Deſtillationes in ventrem ſupernum, in viginti diebus ſuppurantur.

39. Si *quis* ſanguinem et grumos mingat, et ſtranguriam habeat, et dolor incidat ad perinaeum, et imum ventrem, et pectinem, *partes* circa veſicam laborare ſignificat.

40. Si lingua ex improviſo impotens fiat, aut aliqua corporis pars ſiderata, melancholicum hoc ipſum fit.

41. Si ſenioribus nimium purgatis, ſingultus ſuperveniat, non bonum.

42. Si febris, *quae* non *eſt* a bile, detineat, aqua multa, et calida in caput affuſa, febris ſolutio fit.

43. Mulier ambidextra non fit.

44. Qui ſuppurati uruntur, aut ſecantur, ſi quidem purum effluat pus et album, evadunt.

ſi vero ſubcruentum, et caenoſum, ac graveolens, pereunt.

45. Qui *ad* hepar ſuppuratum uruntur (aut ſecantur,) ſi quidem purum effluat pus et album, ſuperſtites evadunt: ipſis enim pus eſt in tunica. ſi vero effluat velut amurca, pereunt.

46. In doloribus oculorum, poſtquam merum bibendum dederis, et multa calida laveris, venam ſecato.

47. Hydropicum ſi tuſſis habeat, deſperatus eſt.

48. Urinae ſtillicidium, et urinae difficultatem vini potus, et venae ſectio ſolvit. ſecandae vero internae (venae.)

49. Ab angina detento humor et rubor in pectore ſuperveniens, bonum: foras enim vertitur morbus.

50. Quibus cerebrum ſphacelo fuerit affectum, in tribus diebus pereunt: ſi vero hos effugerint, ſani fiunt.

51. Sternutatio fit ex capite, percalefacto cerebro, aut perhumectato, *quod eſt* in capite, vacuo. aër enim qui intus eſt ſupra modum (i. e. *vi*) foras effunditur. ſtrepit autem, quia per anguſtum ipſi eſt tranſitus.

52. Quibus hepar circumcirca dolet, his febris ſuperveniens dolorem ſolvit.

53. Quibus ſanguinem de venis auferre conducit, his vere venam ſecare oportet.

54. Quibus inter ſeptum tranſverſum, et ventrem pituita excluditur, et dolorem exhibet, in neutrum ventrem habens tranſitum, his per venas in veſicam pituita verſa, morbi ſolutio fit.

55. Quibus hepar aqua repletum ad omentum eruperit, his venter aqua impletur, et moriuntur.

56. Anxietatem, oſcitationem, horrorem, vinum par pari *aqua* potum, ſolvit (morbum.)

57. Quibus in urinaria fiſtula tuberculum fit, his ſuppurato *eo* et perrupto, ſolvitur dolor.

58. Quibus cerebrum concuſſum fuerit ab aliqua cauſa, neceſſe *eſt eos* ſtatim mutos fieri.

(Si a febre detento collum invertatur, et deglutire non poſſit, tumore non exiſtente in collo, lethale.)

59. Corporibus humidas carnes habentibus, famem inducere oportet: fames enim ſiccat corpora.

60. Ubi in toto corpore mutationes, et corpus perfrigeretur, et rurſus calefiat, aut color alius ex alio permutetur, longitudinem morbi ſignificat.

61. Sudor multus, calidus aut frigidus, ſemper fluens, humidi redundantiam habere ſignificat. educere igitur oportet, robuſto quidem, ſuperne: debili vero, inferne.

62. Febres non intermittentes ſi per tertiam vehementiores fiant, periculoſae. quocunque autem modo intermittant, ſignificat, periculi *eſſe* expertes.

63. Quibus febres longae ſunt, his aut tubercula, aut ad articulos dolores fiunt.

64. Quibus tubercula diutina, aut ad articulos dolores ex febribus dolores fiunt, hi cibis utuntur copioſioribus.

65. Si quis febricitanti cibum det, convalescenti quidem, robur: aegrotanti vero, morbus *fit*.

66. Per vesicam prodeuntia inspicere oportet, an *sint* qualia sanis prodeunt. quae igitur minime his similia, ea morbosiora. sanis vero similia, minime morbosa.

67. Et quibus egestiones, si stare permiseris, et non moveris, subsident veluti ramenta: et si pauca fuerint, parvus fit morbus: si vero multa, magnus. his confert alvum inferne purgari. si autem non purgata alvo sorbitiones dederis, quanto plures dederis, *eo* magis laedes.

68. Quae cruda deorsum secedunt, ab atra sunt bile: si plura, major: si pauciora, minor *est* morbus.

69. Excreationes, in febribus non intermittentibus, lividae, et cruentae, et biliosae, et graveolentes, omnes malae *sunt*. at rite secedentes, bonae. *sic* etiam per alvum, et vesicam, et ubicunque quid secedens restiterit non purgatum, malum.

70. Corpora oportet, ubi quis purgare vult, facile fluentia reddere. et si quidem velit efficere facile fluentia sursum, alvum sistere: si vero deorsum, humectare.

71. Somnus, vigilia, utraque modum excedentia, morbus.

72. In non intermittentibus febribus, si externa quidem sint frigida, interna vero urantur, et sitim habeant, lethale.

73. In febre non intermittente, si labium,

aut nasus, aut oculus, aut supercilium distorqueatur, si non videat, si non audiat jam debilis existens: quicquid horum fiat, lethale.

74. Leucophlegmatiae hydrops supervenit.

75. Ab alvi profluvio, dysenteria.

76. A dysenteria, intestinorum laevitas (supervenit.)

77. A sphacelo abscessus ossis.

78. A sanguinis vomitu tabes, et puris purgatio sursum.

(A tabe, fluxus ex capite. a fluxu, alvi profluvium. ab alvi profluvio, inhibitio purgationis sursum. ab inhibitione, mors.)

(A sanguinis sputo, puris sputum, et fluxio. postquam autem sputum inhibetur, moriuntur.)

79. Qualia etiam in his quae per vesicam, et in his quae per alvum *fiunt* egestionibus, et in his quae per carnes, et sicubi talia naturae *via* corpus exeat: si parum, parvus morbus fit: si multum, magnus: si admodum multum, hoc ipsum lethale.

APHORISMI INTERJECTI.

SECTIO OCTAVA.

QUI supra quadraginta annos phrenitici fiunt, non admodum sanantur. minus enim periclitantur, quorum naturae, et aetati, morbus similis fuerit.

2. Quibus, in infirmitatibus oculi ex propo-

ſito (i. e. *ob cauſam*) lachrymantur, bonum. quibus vero ſine cauſa, malum.

3. Quibus in febribus quartanis exiſtentibus ſanguis ex naribus fluxerit, malum.

4. Sudores in diebus criticis oborientes, vehementes et veloces, periculoſi: et qui expelluntur ex fronte, velut guttae, et aquae ſalientes, et frigidi valde, ac multi. neceſſe enim *eſt* talem ſudorem prodire cum violentia, et laboris exceſſu, et expreſſione diuturna.

5. Ex morbo diuturno alvi defluxus, malum.

6. Quae medicamenta non ſanant, *ea* ferrum ſanat. quae ferrum non ſanat, *ea* ignis ſanat. quae vero ignis non ſanat, *ea* inſanabilia exiſtimare oportet.

7. Tabes maxime fiunt ab anno octavo decimo uſque ad quintum et triceſimum.

8. Quae ſecundum naturam ad tabem diſpoſita *ſunt*, omnia quidem vehementia: quaedam vero etiam lethalia. ſecundum autem, ſi quidem in *eo* tempore aegrotet, *cum* tempus ipſum una cum morbo impugnat, velut cum febre ardente aeſtas, cum hydrope hyems. natura enim longe ſuperior eſt: lieni vero plus affert timoris.

9. Lingua nigra atque cruenta, ſi quid horum ſignorum abeſt, non valde malum: morbum enim minorem declarat.

10. Haec igitur in febribus acutis notare oportet, quando *quis* moriturus ſit, et quando evaſurus.

11. Teſtis dexter frigidus et convulſus, lethale.

12. Ungues nigri, et digiti manuum et pedum frigidi, contracti vel remissi, mortem in propinquo *esse* ostendunt.

13. Labia livida, aut etiam resoluta et inversa, et frigida, lethalia.

14. Aures frigidae, pellucidae, contractae, lethales sunt.

15. Et tenebricosa vertigine laborans, et *lucem* aversans, et somno ac ardore multo detentus, desperatus.

16. Et qui in rabiem actus fuerit intrepide, et non agnoscit, et neque audit, neque intelligit, *jam* moribundus *est*.

17. Morituris *signa* haec magis fiunt manifesta, et ventres attolluntur, atque inflantur.

18. Terminus vero mortis *est*, si animae calor supra umbilicum ad locum septo transverso superiorem ascenderit, et omne humidum fuerit combustum. postquam pulmo et cor humorem amiserint, calore in mortiferis locis coacervato, caloris spiritus confertim exhalat, unde totum cum toto constitit. rursus partim quidem per carnes, partim vero per spiracula in capite, unde vivere dicimus, relinquens anima corporis tabernaculum, et frigidum, et mortale simulacrum, una cum bile, et sanguine, et pituita, et carne, deditione tradit.

FINIS.

Timothy Buck